

Maki

Yesu kala kuwa lalo Makikafo lufuwa wiyami ka

Komu Ka

Maki kuliya ma Yoni ya buku ama lufuwa wiyami we ya Yesu ege-ege moinamo we minagu yauti minamoto, Polo yowola we Banabasi wenenala ne. Eti minoto kamena lina amoki ya Polote Banabasite yaki lako moinato ani olu faka lifa, fulo gedami yamu Polo eleka naba ofaiye. (Ap 15:36-47) Eleka ofaifa, aiga ya lelewa kofa yowoni we minaiye. (2 Ti 4:11)

Maki ya kipa kefola minaidoti ya Yelusalemu numudo onoto nedito minami yamu ka maninigu nemo wenena ya eti lamo, Pitakafo Yesu kala kuwa lalo lo oloto mele-mele imo ka ya Makikafo kolito lufuwa wiyami ne, loti lo-lo ae.

Makikafo Lomu wenena ya Yesu kala kuwa kolinagilae, loto kolito, buku ama ya lufuwa wiyami ne. Lufuwa ama wiyaigu ya Yesukafo aumala gilibami neta so loto imo kala, Satani olu afima o edami kala, ido olu omude kenami kala ya auma wito lufuwa wiyaifa, ido api gilibami kala ya olu lina oto lufuwa wiyami ne.

Ido wenena mate eti lamo, Ailo we makafo onowa ka ya lufuwa wiyami ne, loti lo-lo ae.

Yoni noku wi-wi imo we kala
(Mt 3:1-12; Lu 3:1-18; Yo 1:19-28)

1 ¹Ka ama ya Goti Nalafo Yesu Kilisto kala kuwa lalo ya ne. ²Ido polofete Aisaiyakafo ya Gotikafo Nalafo ka loumami ya eti limo, Moda kane lo oloto melenami we ilifoneto u komu mele kedeto kanuka wili kedenagoliye. (*Mal 3:1*) ³Kofo mikau yalo we ya welauti ka auma wito eti loto lo oloto melenami, Wekola moninami kanula ya olufe loti wili edalo, loto lo minenaiye, (*Ais 40:3*)

loto ka mono lufuwau ya nemo ne.

⁴Etito Yoni ya kofo mikau ya oto noku wi gedeto eti lo oloto melami, Linate Gotikafo lifimate kilili o ledenaiye, loti seti-muludi olu eleyapa winawamo ya namo noku wi gedenagolowe, loto lo oloto melaiye. ⁵Eti lo oloto melaito, Yudia ebau muki numudoti-numudoti wenena ato, ido Yelusalemu numudoti wenena muki amodoka oti, nosámami monanina lo oloto melato, Yodani no nabau ya noku wi gedemo wiye.

⁶Ido Yoni ukanalo owo ya yafo-kameli yowalakafo olufe lamo ya wito, ido kimela ya bulumakau atuwakafo olufe lamo ya kofalalo ya kime wito, ido wela-neta ya ebenuki ido kofuku sabu fimona nowala yaki no-no imo ne. ⁷Ido eti loto lo oloto melami, We ma aiga enami ya namo olu fulo nedeto wenaba ona nemoma nenako, namo efe ya kiyanalo netala olu fulo edenamo ya efe ádenagoliye. ⁸Namo ya nokafo noku wi gedofa, ido wewa ya Ouna Felegagakafo ya noku wi gedenagoliye, loto lo oloto mele minaiye.

Yonikafo Yesu noku wi edami ka
(Mt 3:13-17; Lu 3:21-22)

⁹Ena aya kamenalo ya Yesu Galili ebau Nasalete numudokati oto Yodani no nabau ya Yonikafo noku wi edaiye. ¹⁰Noku wi edaito, ayalo nokuti dito eyaima kosina godito Ouna ya nema mulu yaidana oto lumuto amodo fiyaito, ¹¹ido kosinaukati nola makafo limo, Kamo ya Nanefo sene-mulune komomo we minanimo ya lalo ona keyowe, loto liye.

Satanikafo Yesu kepa mele edami ka
(Mt 4:1-11; Lu 4:1-13)

¹²Ido ayalo ya Ounakafo Yesu ya kofo mikau ilifaito wiye. ¹³Uto, yalo fo kamena foti (40) ya onoto nedito minaito, Satanikafo kepa mele edemo wito, kefa fadenati yaki minaito, ido enisole yate ana olu faka lo edae.

Galili mikalo ya Yesu lonola apito olami ka
(Mt 4:12-17; Lu 4:14-15)

¹⁴Ena Yoni ya nela numugu fulo edetato, Yesu ya Galili mikalo oto Goti kala kuwa lalo lo oloto melemo uto ¹⁵ya eti limo, Kamena melami ya moda o fedaito, Goti wekudite wenenala kiyaba o ledenami kamena ya moda adu otainako, yamu seti-muludi olu eleyapa witi kawa kuwa lalo ya koli kikito umalo, loto logimimo wiye.

Yesukafo we fo (4) luni fiyaito ege wamo ka
(Mt 4:18-22; Lu 5:1-11)

¹⁶Ena Yesu ya Galilinofuna anawalo monimo uto eyami ya Saimonite kunafo Adulute laefa olu-olu ami we minami yamu noku ya laefa olu-olu amo owo ya fulo minami ya geyeto ¹⁷eti logimami, Linate nege

melailo. Nege oti ya laefa olu-olu ami lonotina yaidana oti wenena olu-olu enawami we ya bulu gedenagolowe, loto logimaito ¹⁸ alako laefa owoninama fuliti ya ege meleti waiye.

¹⁹ Ido yaloti monimo uto Sebedi nalafo Yemusite Yonite ya sipiku laefa olu-olu amo owonina olufe lo minami ya geyeto, ²⁰ alako luni fiyaito, lelewa ya menibo ido kifana lono olamo we sipiku minamo ya fulo gedeiti Yesu ege waiye.

Yesukafo Satani kimiwela ma olu fulo edami ka
(Lu 4:31-37)

²¹ Ena Kapeneyamu numudo wato Sabati folilo fedaito Yesu mono numugu dito api gilibaiye. ²² Api gilibami ya lo melami ka api gilibamo we yaidana oto api gilibámoto, ka mono kula abogakafo api gilibainako, ya koliti elegiyae.

²³ Ayalo mono numunigu we ma Satani kimiwela mino edami we yakafo au loto eti limo, ²⁴ Aiyo, Nasalete numudoti we Yesuwo, nedini ned o ledengolo ane? Olu kopa o ledengolo abe? Kamo ya keyefe loneto Gotidokati Felegaga we ya minane, loto au loto liye. ²⁵ Eti lito, ya Yesukafo lo fuko edeto loumami, Kamo ka kedámoto wewa fulo edeto dito wo, loumaito ²⁶ Satani kimiwelakafo wewa olu imu-damu edeto siya-mulunauti feka oto au naba loto wiye. ²⁷ Wito, ido wenena muki weni lawa apaitaito ya lokoli-fakoli oti eti lamo, Aiyo, ya nena neta ne? Ka mono kofawa ya abogakafo api libibaiye. Ido yako ya minámaiye. Satani kimiwela ya ka logimaito welalo golodae, loti lae. ²⁸ Eti lato, ido Galili mikau muki ya kawa kuwa ya upatoto wimo ne.

Yesukafo Pita iyabala olu lalo o edami ka
(Mt 8:14-15; Lu 4:38-39)

²⁹ Yesuki ege-ege moinamo weki mono numuguti u feka uti, ayalo Yemusile Yonileki lakoina uti, Saimonite, Adulute numunigu idato, ³⁰ Saimoni iyabala wena neta kilito ukana kala-kala lito, folomolo ya ono minami ka ya Yesu loumae. ³¹ Loumato, amo nedo uto analo oluto olu faka lito ukana kala-kala limoma ya fulo edaito nedito weni-neta apito ofo ki gedaiye.

Yesukafo wenena neta kilamo ya olu faka lo gedami ka
(Mt 8:16-17; Lu 4:40-41)

³² Ena lunagama fo sapi fuli lito ya neta kilamo wenena ido Satani kimiwela seni-mulunigu mino gedamo wenena ya gilimiti Yesudoka ae. ³³ Oti, numuna meya naba wenena muki minamo numuna kanu welalo mau minato, ³⁴ Yesukafo wenena neta ailo-ailo kilamo olu faka lo gedeto Satani kimiwela mumudi ya wenena seni-mulunigu yauti olu fulo gedaifa, eyefe lanako, Ka kedámalo, logimaiye.

Yesukafo Galili mikalo kala kuwa lo oloto melami ka
(Lu 4:42-44)

³⁵ Ena leda luwaila sinidigu ya Yesu nedito numudoti lumuto wenena minámamo eba yalo uto Goti loumu minaiye. ³⁶ Loumu minaito, Saimoniki lakoina minamo wenenaki uti monila wiliti, ³⁷ eyeti eti loumamo, Wenena muki ya monika wili minae, loti loumae. ³⁸ Loumato, Yesu itibito logimami, Eba maleka numuna meya adu-adu nedo uto yalo minamo wenena yaki lo oloto giminæ, loto ya owe. Yamu wokele, loto logimaiye. ³⁹ Eti logimito, Galili mika negu-negu ya uto mono numunigu lo oloto gimito, Satani kimiwela olu fulo gedemo wiye.

Yesukafo okola kilami we ma ya olu faka lo edami
(Mt 8:1-4; Lu 5:12-16)

⁴⁰ Ena okola kilami we ma Yesu nedo oto kiyana umola fito wako lo edeto loumami, Wenabao, kamokafo eti enae, loto kolinanimo ya okola kilomo ya kolouto nedo, loto lageto ukane ya moda koloutenaiye, loto loumaiye. ⁴¹ Loumaito, Yesukafo milumala kolito ana sino loto wewa ukanalo olu minoto loumami, Eti enae. Okola kilanimo kolouto, lito, ⁴² ayalo okola kilami ya fulo edaito ukana moda koloutiye. ⁴³ Yesukafo ayalo ilifito auma wito lo fuko umami, ⁴⁴ Neta eti o kedomo ka ya wenena logimámo. Uto yokila ki umami we ya ukaga ilibageto, keyageto ena Mosesekafo ka lo melamidana oto neta umageto wenena muki yate okola kilanimoma yamu koloutane, loti kolinagilae, loto loumaiye. ⁴⁵ Eti loumaifa, ido uto netawa yamu apito wenena muki lo gimi-gimi iye. Yamu Yesu kofa numuna meya ya wenena omunido ámuto wenena minámamo ebalo yako minaifa, ido wenena eba malekati-malekati amodoka o-o ae.

Yesukafo kiyana ipedotoko nemo we ma olu faka lo edami ka
(Mt 9:1-8; Lu 5:17-26)

2 ¹Kamena ma olu fulito Yesu kofa Kapeneyamu numudoka itibito aito wenena muki itibito ami kawa ya koliti, ²wenena so loti oti mau minato, eba kiki lotami ya kanudoti yaki faito fulitato wenena ma minenawamo eba ma minámaito ya amokafo kala kuwa ya logimi minaiye. ³ Logimi minaito, we fo (4) yate ana kiyana ipedotoko nemo we ma ilimiti amo nedo afa, ⁴wenena mau naba faitamo yamu Yesu nedo ya ilimiti unawamo ogoufámoti, numuna mulalo diti Yesu minaido manenalo ya menefa olu fuloti wewama kunuwalo ono minaido fulato numugu lomaiye. ⁵ Numugu lomaito, Yesukafo koli kikito umamo monani ya geyeto ana kiyana ipedotoko nemo we ya eti loumami, Nanefo, lifimaka moda kilili otaiye, loto loumaiye.

⁶Eti loumaito, lo melami ka api gilibamo we maleka yalo amedoti minoti eti loti kani kiyamo, ⁷Aiyo, kawa ya nediyé liye? Goti kamana ya kiyaiye. Lifima kilili o-o imo we ya Goti aimolakoma ne, loti kani ligi-ligi ki minae. ⁸Ayalo ya etiti seni-mulunigu ya kani ligi-ligi ki minamo ya Yesukafo kolito eti loto logimami, Linate ya netawa yamu nediti kani ligi-ligi kiyae? ⁹Ido ipedotoko nemo we, Lifimaka ya kilili otami ne, loto loumunamo ya linate kulawa ya eyámanako, suki lifemo, ido ona liye, loti kolámenagilae. Ido, Agagalo yati nedito, kunuka oluto wo, loto loumoneto kulawa eyenawanako, ya suki lifemo, ido ona liye, loti kolinagilae. ¹⁰Namo We Kula ya mikalo ama ya lifima kilili enamo auma ya moda mino nedami ne, loti kenagilae, loto ya ipedotoko nemo wema eti loumami, ¹¹Nedito, kunuka oluto, itibito numugaleka wo, loto lokomowe, loto loumaiye. ¹²Eti loumaito, wewama nedito kunula oluto omunido feka wito wenena muki eyeti elegiti Goti ebola loti eti lamo, Neta yaidana oto komu eyámonima ne, loti lae.

Lifai nege melo, loto loumami
(Mt 9:9-13; Lu 5:27-32)

¹³Ena Yesu kofa feka uto yanofuna anawaleka wito wenena muki mau minamo ya amodoka ato api gilibi minaiye. ¹⁴Api gilibito, monito Alifiusi nalafo Lifai ya kifana takisi olu-olu amo ebalo amedoto minami ya eyeto nege ano, litonedito ege wiye.

¹⁵Yesu Lifai numunau wela-neta no minaito wenena so loti ege melanako, kifana takisi olu-olu amo weti ido lifimanina nemo weti yaki amoki ege-ege moinamo weki lakoina weni-neta no minae. ¹⁶Ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate wenena lifimanina nemo weki, ido kifana takisi olu-olu amo weki lakoina wela-neta no minami ya eyeti ege-ege moinamo we eti loti loga o gedamo, Egaidana oto ya auwa wenena kifanani takisi olu-olu amo weki, ido lifimanina nemo we yaki lakoina wela-neta no minaiye? loti loga o gedae. ¹⁷Loga o gedato, Yesukafo kawa lamo ya kolito eti limo, Neta kilámamo wenena ya lusa numugu ya ámu-ámu ae. E'e, neta ona kilamo wenena yako ya lusa numugu ya u-u ae. Namo omo ya wenena mona efe limoko melamo wenena ya luni finae, loto ámowe. E'e, lifimanina nemo wenena ya luni finae, loto omo ne, loto logimaiye.

Yesukafo weni-neta moi wiyamo mona api gilibami ka
(Mt 9:14-17; Lu 5:33-39)

¹⁸Ena kamena malo Yoni ege melamo wenenalaki, ido Falisi weki ya weni-neta moi witi ánato, wenena maleka Yesudoka oti loga o edamo, Yoni ege melamo weki, ido Falisi weki weni-neta moi wiyatido kamo kege moinamo we ya egaidana oti weni-neta moi wiyámae? loti loga o

edae. ¹⁹Loga o edato, Yesu ya itibito logimami, We ma wena olunami we ya yowola wenenaki minenami kamenalo ya egaidana oti weni-neta moi witi minenawae? Amoki ya lakoina minenami kamenalo ya alikani oti weni-neta moi witi ogoufámenawae. ²⁰Moi witi ogoufámafa, aiga amodokati wewa ya ipoti olunawamo kamena yalo ya weni-neta moi winawamo ne, loto logimaiye.

²¹Ido kepa ka ma eti logimami, We makafo ukanaloo owo lila ma olu kifinae, loto kofawa fekalito lilalo meleto kifinami we ma minámaiye. E'e, eti enami ya netawa noku winami kamenalo ya lilaki kofawaki ya u lawoko áumoto kofawa yakafo auma wito lila ya olu kopaito fekalinami ne.

²²Ido we makafo no waini kofawa ya lipito yafo-meme atuwa lilau yau leikámenami ne. E'e, no waini kofawa yakafo yafo-meme atuwa lila ya bemudageto ya no waini kofawa ya mikalo lekito u kopa wageto ido yafo-meme atuwa yaki fokito u kopa utenaiye, loto no waini kofawa ya yafo-meme atuwa kofawau lekinami ne.

Sabati folilo lono olamo ka
(Mt 12:1-8; Lu 6:1-5)

²³Ena Sabati foli malo ya Yesu yuwa witi kifagu wito ege moinamo we yaki uti ilawa ma apiti doilae. ²⁴Eti ato, Falisi we mate geyeti ya eti loti loumamo, Geyo. Sabati foliku ya eti ámaloo, loto lo fukami ya nediti eti ae? loti loga o edato, ²⁵Yesu ka itibito logimami, Defitiki lawoko moinamo wenenaki netamu koliti kadunamu fuluti neta amo ka ya mono lufuwau yau linate katoti kolámafe? ²⁶Goti yokila ki umamo we kiyabani we wenaba Abiyata minami kamenalo Defitikafo Goti numunau dito beleti oluto naima ne. Aya beletiwa Goti omunalo mele edamo ya wenena fa wenena ánenawae, loto lo fukamo neta ya Goti yokila ki umamo we inanimo yako no-no amo beletiwa yama oluto noto ido wenenala lakoina minamo yaki gimaito namoma ne, loto logimaiye.

²⁷Ena ka ma enu wito logimami, Gotikafo Sabati foli yamu kolito wenena ya olu oloto pi gedámaiye. E'e, wenena yamu kolito Sabati foli ya mele gedaiye. ²⁸Etito namo We Kula ya Sabati foli yaki aboga minowe, loto logimaiye.

Yesukafo we ma ana galidimo we ya olu faka lo edami ka
(Mt 12:9-14; Lu 6:6-11)

3 ¹Ena kamena ma Yesu kofa mono numugu idaito ya we ma ana galidito ya ne. ²Ido wenena malekate Yesu ligiya loumunune, loti ka ma moni wilimo wamo ya Sabatiku yau wewa ya olu faka lo edenaifemo, ido olu faka lo edámenaiye? loti kogo eye minae. ³Kogo eye minato, Yesukafo ana galidimo we ya eti loto loumami, Kamo omunido nedii

mino, loto loumuto, ⁴ido muki eti loto loga o gedami, Sabati foliku ya mona lalo melenubemo, ido mona nosámami melenune? Ido wenena olu omuni kuenubemo, ido olu kopa o gedenune? Linate kolamo ya nena mona ya ufe liye? loto loga o gedaito ya ka kedámae. ⁵Ka kedámato, Yesu ya siya kala-kala lito kogo ogona oto geyami ya seni-muluni gedinako, keina naba kolito wewa eti loumami, Aga folado, lito ana foladito kofa lalo ya iye. ⁶Ana lalo ito, Falisi we feka uti Heloti ege melamo wenenaki Yesu ya ofo fulunune, loti ka lo kifimo uti apiti kudala kiyae.

Yesukafo neta kilamo wenena olu faka lo gedami ka
(Lu 6:17-19)

⁷Ido Yesuki ege-ege moinamo weki yalo fulitinofuna anawalo wato, wenena mau naba Galilikati oti ya ege wae. ⁸Ege wamo wenenawa ya neta muki imo ka ya kolititi maleka ya Yudiakati ato, ido maleka ya Yelusalemukati ato, ido maleka ya Idumea ebalekati ato, ido maleka ya Yodani no naba wela filigalekati ato, ido maleka ya Taiya numudo, ido Saidoni numudo eba adu nedo-nedo yaloti ae. ⁹Etiti oti mau naba-naba minanako, Yesukafo ege moinamo we ya logimami, Wenena muki yate miwi nedetenawae, loto sipi kefola ya olufe lo nedalo, loto logimaiye. ¹⁰Eti logimami komu wenena so loti ya olu faka lo gedainako, yamu oiya neta kilamo wenena muki ya ukanalolo olunune, loti adu adu oti itufu-matufu ae. ¹¹Eti ato, ido Satani kimiwela mino gedamo wenena yate eyeti ya kiyanaloyi umola fiti au loti eti lamo, Kamo ya Goti Nalafo minane, loti lafa, ¹²amokafo eyefe lamo yamu auma wito lo fuko gimami, Namo ya olu oloto pi giminune, loti logimámaloo, loto logimaiye.

Yesukafo aposolo we ya iyaina o gedami ka
(Mt 10:1-4; Lu 6:12-16)

¹³Ena Yesukafo mowalo dito aposolo lono olunawae, loto kolami we ya alo, logimaito amodoka ato, ¹⁴⁻¹⁵we tuwelu (12) ya namoki lakoina minoti, kane kune lalo lo oloto melenawae, loto gilifito weneloti Satani kimiwela olu fulo gedeti gilifi melenawae, loto iyaina o gedaiye. ¹⁶Wewa tuwelu (12) ya kulini etito ne: Saimoni, kuliya kofawa Pitale, loto melaiye. ¹⁷Ido Sebedi nalafo Yemusite Yonite, kulini kofawa Bowanegesele, loto melami kuliya monawa ya ko kalake limo yaidana oti minaiye, loto melaiye. ¹⁸Ido Adulu, Filipi, Batolomiu, Matiu, Tomasi, Alifusi nalafo Yemusi, Tadiusi, Saimoni ya kuliya ma Seloti, ¹⁹ido Yudas Isikaliyoti Yesu kuwolafo anido melami we ya ne.

Yesu ya Belesebuliki lakoina lono olaiye, loti lamo ka
(Mt 12:24-32; Lu 11:14-23, 12:10)

²⁰Ena Yesu ya numugu idaito wenena kofa mau naba minanako, Yesuki ege moinamo weki weni-neta nenawamo kamena ya minámaiye. ²¹Ido

kawa wenenala yate koliti, Kala-manena ya u kopa wimo yamu ilimito unune, loti amo minaidoka ae.

²²Eti ato, ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we Yelusalemukati amo yate eti lamo, Satani kimiwela wenabanina Belesebuli ya Yesu mino edaiye. Mino edaito amo ya Satani kimiwela wenabanina aumala yakafo Satani kimiwela wenena seni-mulunigu nemo ya olu fulo gedeto gilifi melaiye, loti lae.

²³Yamu Yesukafo, Alo, logimoto kepa ka eti loto logimami, Egaidana oto Satanikafo Satani olu fulo edeto ilifi melenami ne? ²⁴Lawoko wenena inanimoni foki filiga-filiga oti fina finawamo ya auma wi minámenagilae. ²⁵Ido numuna meya lawoko yautife, ido ufa lawoko yauti, inanimoni foki filiga-filiga oti, fina finawamo ya auma wi minámenagilae. ²⁶Ido Satani wenenala inanimoni foki filiga-filiga enawamo ya Satani auma wi minámaito kiyaba o gedami kamenala ya fuli lenagoliye.

²⁷Etito we makafo auma wiyami we ma numunau ya fukoto dito koukamela olunae, lenami ya komu uto auma wiyami we ya nela wi edenami yako ya koukamela muki ugele olunagoliye.

²⁸Ka ona logimowe. Wenena lifimani mona-mona muki ido wenena kamani kiyamo kani lifimani kilili o gedenagolifa, ²⁹makafo Ouna Felegaga kamana kinami ya lifimala kilili o edámenagoliye. Aya lifimawa ya minomo dinagoliye, loto ya logimaiye. ³⁰Lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate Satani kimiwela siya-mulunau ne, loti lamo yamu Yesukafo kawa ya logimaiye.

Yesu olafo ido kunalafo-mota amo ka
(Mt 12:46-50; Lu 8:19-21)

³¹Ena Yesu olafo kunalafo-mota o fedeti feka nedì minoti amo minaido, Ano, loti ka fulato, ³²wenena mau naba ogona o edeti amedoti minamo wenena yate eti loumamo, Okafoki kunakafo-motaki ka lokumunagili feka minae, lato ³³Yesukafo itibito logimami, Onefo kunanefo-mota ya kema ya minae? loto loga o gedaiye. ³⁴Loga o gedeto, ogona oti amedoti minamo wenena geyeto eti limo, Amau ya onefo kunanefo-mota ya minae. ³⁵Ido mate kosinai Menefo kala lalo kiyami mona meyalo mele-mele amo ya onefo kunanefo nemonane-mota ya minae, loto logimaiye.

We makafo ufa neta itili imo ka
(Mt 13:1-9; Lu 8:4-8)

4 ¹Ena kamena malo, Yesukafo kofanofuna anawalo ka mono api gilibaito, wenena so loti o fedeti olu mau witi ogona o edamo, yamu sipi mau dito nofudo amedoto minaito, wenena muki nofuna anawa akelo ya minomo wae. ²Minomo wato, amokafo neta-mata muki kepa ka loto api gilibito eti limo, ³Kolalo. We makafo ufa neta itili enae, loto

migu uto ⁴itili ito ufa neta ma kanudo olumo wiyami ya nema yate oti no fuli lae. ⁵Ido ufa neta ma kifana mulalo nedo olumo wiyami ya mika kefo nemoma nenako, alako fou lifa, ⁶fo lido ya megunito lufawa naba minámainako, apatito folaiye. ⁷Ido ufa neta kaila imo neta idaigu olumo wiyaito, ya kaila imo neta yakafo dito olu itoto ofo folainako, kulawa liyámaiye. ⁸Ido ufa neta ma mika lalo negu olumo wiyami ya fokito dito ilawa liyami ya tetife (30), ido sikisitife (60), ido wani hadeti (100) ya oloto pi gimaiye. ⁹Linate kati nemo wenena ya kawa ya kolife loti kolalo, loto logimaiye.

Yesukafo kepa ka limo monala olu oloto piyami ka
(Mt 13:10-17; Lu 8:9-10)

¹⁰Aiga ya Yesu aimolako minaito, ege moinamo we tuwelu (12) yaki ido lakoina mino-mino amo wenenaki yate kepa ka limo yamu loga o edato, ¹¹amokafo eti logimami, Goti wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ka falukuto nemo ya linate moda olu oloto pi gimitaiye. Eti ifa, ido feka minamo wenena ya neta-mata muki ka asa witoko logimowe.
¹²Yamu eti loto limo,

Ko-ko o minafa, neta kofe loti eyámenagilae. Ido koli-koli o minafa, ka kolife loti kolámenagilae. Eti ámamo neko, seni-muluni olu eleyapa wiyato lifimani kilili o gedagi ne,
loto ka mono lufuwau (*Ais 6:9-10*) ya nemo ne. Yamu kepa ka logimi-gimi owe, loto logimaiye.

Kepa ka monala
(Mt 13:18-23; Lu 8:11-15)

¹³Ena Yesukafo eti loto logimami, Kepa kawa lomo ya kolife loti kolámafe? Ka muki asa wito lenamo, ya egaidana oti kolife loti kolinawamo ne? ¹⁴Ufa neta itili imo we ya Goti kala ya itili imo ya ne.

¹⁵Ido wenena ma ya ufa neta ma kanudo olumo wiyami yaidana oti minae. Wenewawa Goti kala ya kolafa, ayalo Satanikafo oto ya Goti kala seni-mulunigu kifami yama olu fulitaiye.

¹⁶Ido maleka ya ufa neta ma kifana mulalo olumo wiyami yaidana oti minae. Wenewawa Goti kala koliti ayalo alikani naba afa, ¹⁷ido lufawani minámainako, yamu kamena linako koli kikito umu minato, ya Goti kala koli kikito umamo yamu wenena mate kaila fi gedamo yamu keina nabababa amodoka o fedenami kamenalo ya Goti kala ya fuliti u kopa wae.

¹⁸Ido maleka ya ufa neta ma kaila neta idaigu yau olumo wiyami yaidana oti minamo Goti kala kolafa, ¹⁹ido ama mikaleka keina kolamo neta-mata yaki, ido neta ko namo neta-mata kote winami netaki, ido neta-mata mamu semimulunigu kolamo neta yamo o fedeto Goti kala ya olu itainako, kulawa ámami ne.

²⁰ Ido maleka ufa ma olumo mika lalo negu wiyami yaidana oti minamo ya Goti kala koliti koli kikito umato, amodoka kulawa tetife (30), ido sikisitife (60) ido wani hadetife (100) ya oloto pi gimi minami ne, loto ya logimaiye.

Mate lamu kiti oluti masa lulau melámenawamo ka
(Lu 8:16-18)

²¹ Ido ka ma eti loto logimami, Linate ya lamu kiti oluti masa lulau yau melenawamo nefemo, ido folomo feumau yau melenawamo nef? E'e, etiti melámoti, lamu mele-mele amo ebalo yalo ya melenawamo ne. ²² Yamu kolalo. Komu neta ma kolife loti kolámamo neta ya aiga kolife loti kolinawamo ne. Etito neta-mata muki oiya falukuto nemo ya aiga olu oloto pi gedenami ne. ²³ Ido kani nemo wenena yate kawa ya kolife loti kolalo.

Ufa neta fou loto dito nemo kepa kala

²⁴ Linate ya ka kolinawamo ya koti kolalo. Ido gimi-gimi amo monatina yaidana oto itibito gimito, ido mulalo-mulalo oto giminami ne. ²⁵ Ido neta ko namo wenena ya aiga maki enu wito giminami ne. Ido neta ko ánamo wenena ya neta kefoko ko namoma ya amodokati ipenaiye, loto logimaiye.

²⁶ Ido ka ma enu wito eti logimami, Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami monala ya etito ne: We ma ya ufa neta mikalo itili imo we ²⁷ ya fo limo, sinidimo, onoto nedito oto minami kamenalo, ya ufa neta fou loto dito nefä, mona ya kolife loto kolámaiye. ²⁸ Mika aimolakafo ya ufa neta olu auma wi edaito, komu aila oloto pito, aiga ugawa oloto piyaito, ya kilito oto, aiga kulawa liyaiye. ²⁹ Kulawa liyaito, doliti olu mau winawamo kamenawalo ya kulawa ya doli-doli iye, loto logimaiye.

Kolipa ilawalo ya kepa ka
(Mt 13:31-32; Lu 13:18-19)

³⁰ Ena Yesukafo eti loto loga o gedami, Goti wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya nena neta yaidana oto ne, loto lenune? Ido nena netalo olumo meleto asa wito lenune? ³¹ Kolipa ilawa ya kefo efema yaidana oto ne. Kolipa ilawa kefo efe yakafo ufa neta muki mikau kifamo kefonina ya olu fulo edaiye. ³² Eti imo kolipa ufa ya kifato, fou loto yá kolipa naba dito migu neta muki olu fulo edaito, nema-afa kosinalo moinamo ya otí akawalo amene melaigu ya mino-mino amoma ne, loto logimaiye.

Yesukafo kepa ka limo ka
(Mt 13:34-35)

³³ Etito Yesukafo Goti kala api giliboneto kolinawae, loto kepa ka yaidana oto mona-mona ka api gilibaiye. ³⁴ Api gilibami ka ya efe loto lo

oloto pito logimámoto, kepa kako logimaifa, ido ege-ege moinamo weki amoki lawoko minado yalo kepa ka monawa muki ya logimaiye.

Epe yaki ido no satimo yaki ya Yesu welalo golodami ka
(Mt 8:23-27; Lu 8:22-25)

³⁵Kamena yalo ya lunaga fo saipaito Yesukafo ege-ege moinamo we eti logimami, Nofuna anawa filiga afulaleka wokele, loto logimaito, ³⁶wenena muki mau witi minamo wenena ya fulo gedeti Yesu sipi kefolau minaito ya ilimiti sipi maki lakoina wae. ³⁷Wato, epe naba-naba oto ya nokafu sipi olu akaima ito ya sipikuma no lulau lumunae, loto ito, ³⁸Yesu sipi meyalo ya lagalo oku ono minaito, ege-ege moinamo we oti eku oti eti loumamo, Api libanimo we, lalimo oiya ya no lulau lumuto fulunagolo onimo ya kaka ki lomámabe? lato, ³⁹amo ya nedito ya epe naba-naba limo ya oduto ido no satimo ya, You lo mino. Sodoto mino, loumaito epe fu-fu ádoto no satimo momoga ámoto you loto ne. ⁴⁰You loto neto, amokafo ege-ege moinamo we eti loto loga o gedami, Linate nediti koli kolae? Koli kikito nomámafe? loto loga o gedaito, ⁴¹koli nababana koliti inanimonigu eti loti lokoli-fakoli amo, Aiyo, we ya egaidana we minaito, epe yaki ido no yaki ka lido ya golodaiye? loti lae.

Yesukafo Satani kimiwela we ma mino edamo ya gilifami ka
(Mt 8:28-34; Lu 8:26-39)

5 ¹Yesuki ege-ege moinamo weki nonofuna wela filiga akailaleka ²Gelasa wenena mikanido ya u fedato, ²Yesu sipikuti mikalo lomaito we ma Satani kimiwela mino edami we ya kifana lulau kono auma melamo ebauti ami ya katula iye. ³Wenena ya aya wewa kono ukani melamo ebalo onoto nedito minami we ya nela wi edenune, loti afa, ogoufámae. Ido nela auma wiyami ainikafo olufe lamo yakafo nela wi edenune, loti amo yaki ogoufámae. ⁴Komu kamena so loto aini nelakafo ana-kiyanalo wi edafa, amokafo analo aini nela ika oto fulito ya ido kiyanalo aini nela fukoto fulitainako, ya auma wito olu afima edenami we ma ya minámaiye. ⁵E'e, wewa yakafo foliloti luwailaloti kono ukani melamo ebaloki mowaloki ya au naba loto aimola ukana-akana ya kifanakafo fuko-nako o-o iye.

⁶Wewa ya faigakati Yesu eyetoto amodoka oluloto o fedeto omunalo kiyana umola fiyaito, ⁷⁻⁸Yesukafo eti limo, Satani kimiwela nosámamo linate we ya siya-mulunau ya fuliti walo, loto limo yamu wewama au naba-naba loto eti limo, Yesuwo, Goti akaiya nemo we wenaba Nalafo, nedidi o nedenagolo namodoka ane? Ukane ogofu olu nomámenae, loto Goti kuliya loto ka lanimo ya olu onae, loto lonomo, loto loumaiye. ⁹Loumaito, Yesukafo, Kulika lo, loto loumaito siya-mulunau yau Satani kimiwela muki diti minainako, yamu kuline Lisiyonile, loto loumaiye. ¹⁰Loumuto, Ya eba mauka olu fulo gedámo, loto wako lo edemo wiye.

¹¹ Ido mowalo adu yaleka yalo yafo mau naba noti minamo yamu ¹² ya Satani kimiwela yate loumamo, Lilifi melageto ya yafo seni-mulunigu dinagolobao? loti wako lo edato, ¹³ O, lito Satani kimiwela ya wewa siya-mulunau ya fulititi yafo seni-mulunigu idato, yafo mau naba tu tauseni (2,000) yaidana oti minamo ya koli lumuti lowau konidokati oluloti nofugu yau no noti moda folae.

¹⁴ Folato, ya yafo kiyaba amo we ya eyeti koli oluloti uti wenena numuna meya nabauki ido migu minamo wenena yaki kawa logimato, wenena mate netawa eyenune, loti oti ¹⁵ Yesu minaido fedeti komu Satani kimiwela siya-mulunau mino edamo wewa ya oiya ukano owo wito kala-manena efe loto neto minoto ya Yesu kiyanalo amedoto minami we ya eyeti ya koli gimaiye. ¹⁶ Ido netawa koliti eyeti amo wenena yate Satani kimiwela mino edamo we kala yaki ido yafo kanina yaki logimae. ¹⁷ Logimato, wenena ya Yesu auma witi eti loumamo, Lamo ebate fulito wo, loti wako lo edae.

¹⁸ Wako lo edato, sipiku di minaito wema komu Satani kimiwela mino edamo we ya Namote unalifao? loto wako loto loumaifa, ¹⁹ amokafo, E'e, kamo numugaleka wo. Wageto, Wekolakafo milumaka kolito ya neta-mata muki olufe lo kedami ya wenenaka logimo, loto loumaiye. ²⁰ Eti loumaito, wewa Dekapolis eba yalo uto Yesukafo neta-mata muki o edami ka ya lo gimi-gimi omo wito wenena muki kani mumudi kiyae.

Kiyaba we olulafo folaito olu nedu edami ka
(Mt 9:18-26; Lu 8:40-56)

²¹ Ena Yesu sipikunofuna wela filiga itibito uto anawalo minaito, wenena mau naba ya ogona o ede minae. ²² Eti minato, mono numuna kiyaba we wenaba ma kuliya Yailusi yalo oto Yesu eyeto, kiyanalo kiyana umola fito eti loto wako loumami, ²³ Olunefo kefola moda fulunagolinako, yamu olu faka lo edageto ya omuna kofawa minenaiye, loto amodoka oto aga ya ukano ya melo, loto wako liye. ²⁴ Wako lito, Yesute lakoina waiye.

Waito, wenena mau naba yate olu lulau edeti wato, ²⁵ yalo wena ma nemo ya wanula leki-leki imo melege tuwelulo (12) yalo netawa kilaiye. ²⁶ Netawa kilito, lusa we so loti minadoka wito olu faka lo edenune, lato kifana meina fimo wifa, ukana ogofu umuti netawa kilami ya faka lo edámato neta kilami ya u naba wito, kifanala muki ya moda fuli liye. ²⁷ Ido wenawa ya Yesu monala lamo ka ya kolito egeka oto ukano owo ya olaiye. ²⁸ Olami ya faifa ukano owo olunamo ya faka lenagolowe, loto kala kiyainako, ukano owo ya olaiye. ²⁹ Olaito, ayalo ya ukana neta kilami fuli lito, ukana-akanau kolami ya faka liye. ³⁰ Faka lito, ayalo Yesu aumala ma amodokati wimo ya kolito wenena mau naba minagu ya eleyapa wito eti loto loga o gedami, Ukanelo owo ya kema

olaiye? lito ³¹ege moinamo we yate itibiti loumamo, Wenena mau naba yate olu lulau o kedamo ya geyanimo ya nenako, egaidana oto namo ukanelo ya kemakafo olaiye? loto lane? loti loumae. ³²Loumafa, Yesu ya kemakafo etiye? loto kala kito kogo ogona oto geye minaiye. ³³Geye minaito, wenawa ukanalо neta fede umami ya kolito amodoka oto kiyanalo kiyana umola fito koli kolito ukana oolo oto, kawa monawa ya lo oloto meleto loumaito, ³⁴Yesukafo loumami, Olunefo, kamo koli kikitanimo yakafo olu faka lo kedaiye. Keina kolandidokati efile kedoneto seka-muluga you lageto wo, loto loumaiye.

³⁵Yesukafo eti loumu minaito, ayalo ya mono numuna kiyaba we wenaba Yailusi numunau yati ma oti ya eti loti loumamo, Olukafo moda fulutaiye. Yamu api libabami we ya koiya fi ámenune, loti loumae. ³⁶Yesu kawa lamo ya koli fuli loto mono numuna kiyaba we wenaba eti loumami, Kaka lele kiyámodo namo koli kikito numutoko mino, loto loumaiye. ³⁷Eti loumuto, wenena muki nege ámalо, loto logimito Pitale, ido Yemusile kunalafo Yonile yako gilimito uto ya ³⁸mono numuna kiyaba wenaba numunalo fedato, wenena momoga-amoga oti au-aa loti kufu-nema auma witi oti minamo ya geyaiye. ³⁹Geyeto, numugu dito wenewawa eti logimami, Momoga naba oti kufu ámalо. Nomiliwa ya folámoto faifa oku onaiye, loto logimaifa, ⁴⁰kiya o edae. Kiya o edato, muki gilifi feka fulitito nomiliwa olafo melafо ege moinamo we lakoina amo we yaki gilimito, nomili ebalau ya dito ⁴¹analо oluto eti loumami, Talita kumi, limo kawa monawa ya nomili kefolaо, neido, loto lokomowe, lito ⁴²ayalo ya nomiliwama nedito moinaiye. (Aya nomiliwa ya olafo kedaidoti melegela tuwelу (12) ya ne.) Moinaito, ya eyeti moda weni lawa apaitaito ⁴³Yesukafo eti lo fukami, Netawa ya logimámalо, loto ido, Nomili wela-neta umalo. Nenaiye, loto logimaiye.

Nasalete minamo wenena Yesu kala kolámamo ka (Mt 13:53-58; Lu 4:16-30)

6 ¹Ena Yesu ebawa ya fulito aimola numuna ebalalo ya ege moinamo weki lakoina wae. ²Lakoina uti, Sabati foliku mono numunigu dito apito logimami ka wenena so loti koliti weni nowala apaitaito ya eti lamo, We ama ya kala ya egalekati oluto liye? Amo ya ka manenau nemo we kemakafo api ilibaiye? Ido Goti aumala libabami netawa olu oloto pi lomami auma ya egalekati olaiye? ³Wewa auwa ya faifa numuna ku-ku imo wema yae. Ido amo ya Malia nalafo yae. Ido kunalafo-mota Yemusikele, Yosefekele, Yudasikele, ido Saimonikele yama minamo yae. Ido emonala-mota muki ya lamoki lakoina ya minonimo yae, loti ya seni-mulunigu koli nosámami umae. ⁴Eti afa, Yesukafo eti loto logimami, Polofete ma ya muki ebau ya kuliya olu faka lafa, ido aimola numuna meyalo ido aimola numunau, ido wenenala minagu, ya kuliya olu

faka ádenagilamo ne, loto logimaiye. ⁵Eti logimito, ido aya ebalo Goti gilibami neta ya oloto pi giminami ogoufámoto, neta kilamo wenena lawoko lawoko yako ukanido anakafu oluto ya olu faka lo gedaiye. ⁶Ido koli kikito umámamo yamu kala mumudi kiyaiye.

Yesukafo ege moinamo we lono olunawamo ka logimami
(Mt 10:5-15; Lu 9:1-6)

Ena Yesukafo numudo-numudo ya monito api gilibi-gilibi iye. ⁷Ido ege-ege moinamo we tuwelu (12) ya amodoka olu mau wi gedeto, lele lele lonolalo apito gilifi melenagolo ya komu Satani kimiwela olu fulo gedeti gilifi melenawae, loto ya auma gimaiye. ⁸Auma gimoto eti loto logimami, Linate kanudo unawamo neta-mata olámoti, kolobo yako oluti, ido beletife, ido owotinafe, ido kifana owotife yaki olámoti faifa walo. ⁹Ido kiyanido neta winawafa, ido ukanido owo lele ya wiýámalu. ¹⁰Ido numugu dinawagu yau yako onoti nediti oti minomo uti numuna meya malo unagilima ya kamenalo ya numunawa fulitalo. ¹¹Etiti eba maleka u fedato koina wi gedámoti, ido ka lenawamo ya kolámatoma, numunawa ya fuliti kiyanido momupa ekelami ya kululu witi fuliti monatina kolinawae, loti fulo gedalo, loto logimitoto ya gilifi melaiye. ¹²Gilifi melaito, ya uti seti-muludi olu eleyapa wiýalo, loti lo oloto meleti, ¹³Satani kimiwela so loti olu fulititi ya neta kilamo wenena so loti ya yá ilawa nowala fili gedeti ya olu faka lo gedae.

Yoni noku wi gede-gede imo we ofato folami ka
(Mt 14:1-12; Lu 3:19-20, 9:7-9)

¹⁴Ena Yesu eti imo ka ya wenena muki kolato, mikalo kiyaba we wekudi Heloti yaki kawa kolaiye. Kolaito, wenena malekate eti lamo, Wewa Yesu ya Yoni noku wi gede-gede imo we ya ne. Amo yama folraigutu olu nedu edainako, mebe-mabawa ya olu oloto pi-pi o minaiye, loti lo-lo ae. ¹⁵Ido malekate ya eti lamo, Wewa ya Elaiya ya ne, lato ido malekate eti lamo, Amo ya polofete adeina minamo yamaidana oto polofete ma ya ne, loti etiti lo-lo ae. ¹⁶Kawa lamo ya Helotikafo kolito eti limo, Yoni namo kenobala fuko fulomo ya folraigutu olu nedu edaiye, loto ya liye.

¹⁷⁻²⁰Eti limo ya komu Helotikafo kunalafo Filipi olonafo kuliya Helotiyasi olaito, ya Yonikafo eti loumami, Helotiyi, kamo kunakafo olonafo olanimo ya lo melami ka ya fukane, loto loumu-umu iye. Eti loumami yamu wena Helotiyasi siya kala-kala lito, Yoni ya ofo fulunae, loto kolaifa, Heloti ya kolami, Yoni ya monala ya fe-fe loito felegaga we ne, loto kolito koliya kolito kiyaba lalo o edainako, Helotiyasikafo ofo fulunami ogoufámuraiye. Ogoufámaito, Heloti ya Yoni ka limo kolito kala mumudi kiyami nefu, ka limo kolinae, loto lalo kolaiye.

²¹Ena aiga ofo fulunami kamena ma etito oloto piyaiye. Heloti olafo kedami kamenala ya oloto piyaito, wenena kiyabani we wenaba yaki

kimiwe kiyabani we wenaba yaki ido Galili minamo wenena kiyabani we wenaba yaki ato weni-neta ofo kiyaito nae.²² Weni-neta nato, wena Helotiyasi olulafo oto omunido melege olaito Helotiki amoki lakoina namo wenenenaki ya lalo eyato, mikalo wekudi yakafo nomiliwa eti loumami, Kamo ya, Neta ma olunae, lenanimo ya kumunae.²³ Ido, Ebaka filiga olunae, lenanimo yaki moda kumunae, loto lo gedoto lo mele edaiye.

²⁴ Lo mele edaito, feka uto, Ya nena neta loumuna? loto olafo loga o edaito, itibito loumami, Yoni noku wi gede-gede imo we manena ya olunae, loumo, loto loumaiye.²⁵ Eti loumaito, ayalo ya nomilima oluloto mikalo wekudima nedo oto eti loumami, Oiya Yoni noku wi gede-gede imo we atela ya lapelo nomo, liye.²⁶ Kawa lito, mikalo wekudikafo kolito siya-mulunau keina naba-naba ifa, weni-neta amoki lakoina namo wenena omunido ya nomili ka lo mele edomo nenako, yamu ya nomiliwa kala ma olu fulitámenae, loto kala kito²⁷ayalo kimiwe eti loumami, Yoni manena otano, loto ilifaito ya uto nela numugu Yoni kenobala fuko fuloto²⁸atela ya lapelo meleto oluto oto nomilima umaito ya oluto olafo umaiye.

²⁹ Ido Yoni ege-ege moinamo we ya kawa koliti oti kono ukana ya oluti uti kale li edae.

Yesukafo we faifu tauseni (5,000) ya weni-neta gimami ka
(Mt 14:13-21; Lu 9:10-17; Yo 6:1-13)

³⁰ Yesukafo aposolo komu gilifi melami we ya itibiti amodoka oti ya neta-mata eti amo ido api gilibamo ka muki ya loumae.³¹ Loumato, ya wenena muki uti oti anak, neta nenawamo kamena minámaito, ya aposolo Yesukafo eti logimami, Lalimoko wenena minámenawamo ebalo uto foli minenune, logimaiye.³² Logimaito, sipiku diti ebafafato inanimoko wae.

³³ Ebafafato wado ya wenena muki geyeti numuni meyau yati muki mikalo oluloti uti komu u fedae.³⁴ Komu u fedato, Yesu sipikuti mikalo lumuto ya wenena mau naba minamo geyeto ya sipisipi kiyabani we minámamo yamaida oti minanako, yamu siya-mulunau miluma koli gimito neta-mata muki api gilibaiye.

³⁵ Api gilibi minaito, lunaga fo sapinagolito ege moinamo we amodoka oti eti loumamo, Ebafafato ama ya minogeto ya sinidenagoliye.³⁶ Yamu wenena ya numudo-numudo ya gilifi fulageto weni-neta meina finawae, loto gilifi melo, loumae.³⁷ Eti loumato, Linate yate weni-neta ma gimalo, loto logimaito itibiti loumamo, Aiyo, netawa meina finumo ya meinala kifana denaliyasi tu hadeti (200) yaidana oto minenagoliye. Lamote ya uti kifana naba fuloti beleti meina fi gedeti oti gimalo, loto labe? loti loga o edae.³⁸ Loga o edato, eti logimami, Beleti nenaki olu minae? Uti kalo,

logimaito uti olu oloto pititi itibiti oti eti loumamo, Beleti faifu (5) ido laefa lele olu minone, loti loumae.

³⁹Loumato, eti logimami, Wenena muki mau minamo ya we fiti yuwa laloto ya amedalo, loti logimalo, loto logimaito, ⁴⁰ido wenena fifiti-fifiti (50) ya mau minamo ido maleka wenena wani hadeti wani hadeti (100) ya mau minamo ya yuwalo amedoti minae. ⁴¹Amedoti minato, Yesukafo beleti faifu (5) ya oluto kosinalo ko faka loto, siyane, lalole, lototo ya leketo ege-ege moinamo we yate iya meleti wenena mau naba ya giminawae, loto gimate. Ido laefa lele yaki iya mele gimate ⁴²muki noti muni ito ⁴³ido ege moinamo wewa ya luma nemo onowa-fanawa minomo wimo ya kiyaka oti, owo kedikoko naba tuwelu (12) ya koilato faitimo ne. ⁴⁴Ido weni-neta namo wemomo ya faifu tauseni (5,000) ya minae.

Yesukafo no mulalo kiyana leya wito moinami ka

(Mt 14:22-23; Yo 6:16-21)

⁴⁵Ayalo Yesukafo ege moinamo we ya eti logimami, Linate sipiku ya ditii Betesaida numudo komu meleti walo, loto logimito wenena mau minamo ya gilifi melaiye. ⁴⁶Gilifi meleto fulo gedeito ya Goti loumuna, loto mowalo idaiye. ⁴⁷Idaito, luwaila melenagolito sipima mika fulo faiga ito unofuna muliti utaito, aimolako mikalo ya minaiye. ⁴⁸Minoto geyami ya epe naba ma konidokati oto olu bubudito koiya fiti ika o minato, ya Yesu geyaiye. Geyeto, kolomolomo yaleka ya no mulalo kiyanakafo leya wito monimo oto minado oto ya fulo gedeito unae, loto kala kiyifa, ⁴⁹amote Yesu no mulalo moinami ya eyeti eti kolamo, Kolofa ne, loti kani kiti ya muki eyeti koli naba-naba giminakao, ⁵⁰au naba-naba lae. Au naba-naba lato, ayalo ya eti logimami, Seti-muludigu ya auma wiyalo. Namoma minowe. Koli gimámaneyo, loto logimito ⁵¹sipiku lakoina idaito ya epe fuli lito elegiti, ⁵²seni-muluni gedimo nenako, komu beleti iya melami monala ya kolife loti kolámae.

Neta kilamo wenena olu faka lo gedami ka

(Mt 14:34-36)

⁵³Ido nofunya yofototo uto Genesalete mikalo fedeti sipi no anawalo nela witi olu kiki loti ⁵⁴sipikuti lomato, ayalo ya wenena ya Yesu eyefe loti, ⁵⁵eba negu-negu yati muki oluloti oti minami ebaleka ya wenena neta kilamo ya kununido meleti gilimiti ae. ⁵⁶Gilimiti amo yaidana oti Yesu eba muki amaufe yaufe, ido numuna meya nabalo, ido kefolalofe wimo ya wenena mau minamo ebalo neta kilamo wenena ono gedeti ya eti loumamo, Ukagalo owo anawalo yako olunagolone, loti wako loumato ido wenena muki olamo ya olu faka lo gedaiye.

**Yesukafo Goti lo melami kalaki ido Yuda wenena aunibo-mota kani
yakimu logimami ka
(Mt 15:1-9)**

7 ¹Falisi weki lo melami ka api gilibi-gilibi amo we malekaki ya Yelusalemukati Yesu nedo oti mau minato, ²ege moinamo we maleka ani noku wiyámoti weni-neta nato ya geyae. ³Geyeti, Falisi weki ido Yuda wenenaki muki ya aunibo-mota kidene kanina meyalo meleti weni-neta nenagilima ya komu ani noku witiko no-no ae. ⁴Ido maketilo yati neta ma oluti otima, komu noku witiko no-no ae. Ido kidene ka so loti kaputi masati lapeti noku wi-wi amo mona yamaidana oti meyalo melae. ⁵Yamu Falisi we ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate eti loti loga o edamo, Egaidana oti kege-kege moinamo we yate autefomota kidene kanina ya meyalo meleti weni-neta nenagilima ani noku wiyámae? loti loga o edae. ⁶Loga o edato, itibito logimami, Aisaiyakafo komu adeina linate monabi lele wiyamo yamu ka ona loto eti limo,

Wenenawa ya wenido yako kuline olu faka lafa, seni-mulunigu koli nomámoti, ⁷eti lamo, Kawa ya Goti kala ne, loti lafa, ido wenena kidene kani yako api gilibiti ouni-luni-kani nomamo monawa ya fa neta ne,

loto ka mono lufuwa wiyaigu (*Ais 29:13*) ya nemo ne. ⁸Ido Goti lo melami kala ya linate olu fuliti wenena kidene kanina olu kiki loti olumo wae.

⁹Linate eti lamo, Lalimo monate yako meyalo melenune, loti Goti lo melami kala fulitamo ya monate lalo ne, loti kani kiyafe? Olo. ¹⁰Yamu Mosesekafo eti limo,

Otibo metibo kulini olu faka lalo,
loto (*Kis 20:12, Lo 5:16*), ido ka maki eti limo,

We makafo ka nosámami olafofe melafofe ya lo gedenami, aya we ya ofo folalo,

loto ka mono lufuwau (*Kis 21:17*) ya nemo ne. ¹¹Eti lifa, we makafo olafo melafo logiminami, Namo neta muki ko mele gedomo neta yama felegaga neto Goti moda umutomo ne, logiminami we ya ¹²linate eti loumamo, Okafo mekafo netawa gimito kofa olu lalo gedámanimo ya lalo ne, loti loumuti, ¹³linate monati etiti api gilibamokafo Goti kala olu fa neta oti fulitae. Ido linate mona yamaidana oti so loti eti mele-mele ae, loto logimaiye.

**Neta yakafo wenena ya sitoto olu ladi o gedami ka
(Mt 15:10-20)**

¹⁴Yesukafo wenena mau minamo luni fiyaito amo minaido ato eti logimami, Linate muki kane koliti ya kolife loti kolalo. ¹⁵Neta-mata

feka nemo neta yakafo luteu dinami ya olu ladi o ledámenagolifa, ido neta-mata oude-lute-kateu yati feka ami neta yakafo olu ladi o ledaiye. [16 Linate kati nemo wenena yate kolalo, loto logimaiye.]

17 Wenena mau minamo fulo gedeito numugu idaito, ya ege-ege moinamo we yate kepa kawa limo yamu loga o edato,¹⁸ amokafo eti logimami, Ake, linate yaki kolife loti kolámafe? Neta-mata fekati luteu idami ya¹⁹ oudelute-kateu idámoto, sete kofumawau yako dito, aiga sefe lo fulo-fulo oninako, oude-lute-kate ya olu ladi o ledámaiye, loto limo ya etito wete-neta muki nonimo ya lalo ne, loto liye.²⁰ Eti loto ido ka ma eti limo, Oude-lute-kateuti feka ami yakafoko Goti omunalo ya olu ladi o ledaiye.²¹ Yamu oudi-luti-kati yauti kati-manidi nosámami kiyamo mona, kopa olu onamo mona, neta ugele olamo mona, ofo folamo mona, kume-ugele namo mona,²² ko lalo-talo melamo mona, wenena koli nosámami o gedamo mona, koni wiyamo mona, mona nosámami meleto wenena olu ukando koli gedenami mona, netaninamu koliti seni-muluni nosámami mele gedamo mona, kamani kiyamo mona, ukani-luni oto ditu kolamo mona, ka maninigu minámami mona,²³ monawa nosámami-asámami muki ya oudi-luti-katigu yauti oto olu ladi o gede-gede iye, loto logimaiye.

Ailo feka wena makafo koli kikitimo ka
(Mt 15:21-28)

24 Ena Yesu ya ebawa ya fulito uto eba ma Taiya numuna adu nedo ya u fedeto numugu dito, ya momona oto minenae, loto kolaifa, ido yalo u falukunami ya ogoufámami ne.²⁵ Etito nenako, wena ma olulafo kefola ya Satani kimiwela siya-mulunau mino edami ya wenawa Yesu kala kolito ayalo oto kiyanalo kiyana umola fiyaiye.²⁶ Kiyana umola fiyami wenawa ya ailo feka wena minoto Fonisia ebalo Silia mikalo oloto piyami wena yakafo eti loumami, Olunefo Satani kimiwela siya-mulunau mino edami ya olu fulo edeto ilifi melo, loto wako loumaiye.²⁷ Etito wako loumaito, ya eti loumami, Nomilipa weni-neta oluti kula minagu fulamo ya efe ádaiye. Nomilipa komu nenawamo ne, loumaiye.

28 Eti loumaifa, ido itibito loumami, Wenabao, ona laba, ido nomilipa weni-neta no minato, lana mikalo olumo wiyami ya kula yate no-no ae, lito,²⁹ eti loumami, Etito itibito lonomanimo yamu numugaleka itibito wageto olukafo Satani kimiwela ya fulo edeto utaiye, loumaiye.³⁰ Loumaito, numunaleka itibito uto ya olulafo folomolo ono minami eyami Satani kimiwela moda fulo edeito utaiye.

**Yesukafo we kala melami wela kuluma keina
imo ya olu faka lo edami ka**

31 Ena Yesu Taiya eba ya fuloto uto Saidoni numudo fedeto, yaloti u Galilinofudo uto Dekapolisi ebalo fedaiye.³² Fedaito, ya we ma kala

melami wela keina imoma ilimiti Yesu nedo oti, Agakafo ya ukanalolo, loti wako loumato,³³ amokafo wenena mau minadoti ilimito fele uto ya ana ilekiya kalau meleto ya ketufu oto we wela kuluma oluto,³⁴ kosinaleka koto mulunauti aku loto eti limo, Efata, loto limo ya monawa, Kaka ya olu godo, loto loumaiye.³⁵ Loumaito, ya ayalo ya wewa kala ya moda olu godito, wela kulumama kotito, ka efe loto liye.³⁶ Ka efe loto lito, Yesukafo logimami, Linate netawa yamu wenena ma logimámalu, loto lo fuko gedaifa, amote auma witi logimimo wato,³⁷ wenena koliti weni lawa apaitaito eti lamo, Amo ya neta-mata muki ya laloko olufe liye. Kani melami wenena olu kani ki godoto, ido weni kulumama keina imo wenena olu efe lo gedaito, ka efe loti lae, loti lae.

Yesukafo we fo (4) tauseni weni-neta gimami ka
(Mt 15:32-39)

8 ¹Kamena yalo wenena naba kofa mau wi minato, weni-neta minámaito, Yesukafo ege moinamo we luni fiyaito ato eti logimami,² Wenena mau naba minamo ya fo kamena lelei-lawokoi (3) yalo ya namoki umalo minamo ya nenawamo neta minámainako, sene-muluneu miluma koli gimowe.³ Ido maleka ya faigakati amo ya numunidoka kadunamu folado ya gilifi melenamo ya kanudo lumu fou lenagilae, loto logimaiye.⁴ Logimaito, ege moinamo wewa itibiti loumamo, Eba ama fafato ya nenako, beleti naba ma egalekati oluto gimogeto ogofuti nenawamo ne? loti loga o edae.⁵ Loga o edato, itibito logimami, Beleti nenaki oluti ae? logimaito eti lamo, Seweni (7) ya ne, loumae.

⁶Loumato, amokafo wenena muki mikalo amedoti minalo, logimito ya beleti seweni (7) ya oluto, siyane, lalole, loumuto leketo ege moinamo we wenena muki ya gimalo, loto gimate eti ae.⁷ Ido laefa kefola maki nemo yamu siyane, lalole, loumuto ege moinamo we gimito, ya laefa yaki gimalo, logimaiye.⁸ Logimaito, gimate, muki noti muni ito ya aiga ege moinamo we ya luma nemo ya olu mau wi yamo owo ma kedikoko naba seweni (7) ya owo koilamo ya faitiye.⁹ Ido wemomo fo tauseni (4,000) ya yalo minae.

Ido wenenawa ya gilifi meleito¹⁰ ya Yesuki ege-ege moinamo weki sipiku diti ya Dalimanuta ebalo wae.

Goti aumala lilibageto eyenune, lamo ka
(Mt 16:1-4)

¹¹ Ido Falisi we ya Yesudoka otu moila fiti kepa mele umunuwe, loti ya eti loumamo, Kosinalo mebe-maba ma lilibageto kenune, loti lae.¹² Eti lato, amokafo siya-mulunau keina imo yauti aku loto eti logimami, Kamena oiya ama minamo wenena ya nediti Goti aumala lilibami mebe-maba ma oloto pi lomageto eyenune, loti lae? Ka ona logimowe. Goti

aumala gilibami mebe-maba ma ya olu oloto pi gedámenamo ne, loto logimito,¹³ fulo gedeito sipiku itibito ditonofuna wela filigaleka wiye.

**Falisi we ido Heloti ka nosámami api gilibamo ka yamu fuka ka logimami ka
(Mt 16:5-12)**

¹⁴Ege moinamo we ya beleti kani melaito otámato ya beleti lawoko mako sipiku amo minagu ne. ¹⁵Ido Yesukafo fuka ka logimami, Koti moinalo. Falisi we yisininaki, ido Helotiki yisilaki olu kopa o ledetenaiye, loti kofe loti moinalo, loto logimaiye. ¹⁶Eti logimami kawa yamu inanimonigu lokoli-fakoli oti eti lamo, Beleti oto ámoninako, yamu eti liye, loti lae. ¹⁷Ka lamo ya Yesu kolitoto eti limo, Nediti beleti otámamo yamu lokoli-fakoli o minae? Onema yaki ya koti kolife loti kolámafe? Ido seti-muludi gedife? ¹⁸Omudi nemo yamo ágafe? Ido kati nemo yamo kolámafe? Komu neta omo yama ya kati melaife? ¹⁹Beleti faifu (5) ya oluto wenena faifu tauseni (5,000) ya gimoneto luma nemo oluti owo kedikoko nenaki ya koilamo ne? loto loga o gedaito, itibiti loumamo, Lamo tuwelu (12) ya koilonimo ne, lato, ²⁰eti logimami, Ido beleti seweni (7) ya oluto wenena muki fo tauseni (4,000) gimoneto luma nemo oluti owo kedikoko nenaki ya koilamo ne? loto loga o gedaito, itibiti loumamo, Lamo seweni (7) ya koilonimo ne, lato, ²¹eti logimami, Oiya yaki kolife loti kolámafe? loto logimaiye.

Yesukafo we ma omuna likami ya omuna olu falatimo ka

²²Ena u Betesaida numudo fedato wenena mate omuna likami we ma ilimiti Yesu nedo oti ya agakafo ukanoalo olo, loti wako loumato, ²³amokafo omuna likami we analo oluto numunidotililimito uto ya omunalo ketufu oto anakafoukanalo oluto eti loumami, Neta ma kabe? loto loga o edaito, ²⁴ko faka loto eti loumami, Namo wenena geyofa, ido yá kanu moinamo yaidana kelae, loto loumaito, ²⁵Yesu anakafoukanalo olaito, omuna falatito neta-mata muki eyefe loto kaiye. ²⁶Efe loto kaito, aimola numunaleka ilifi meleto loumami, Numuna meya yau idámo, loto lo fuko edaiye.

**Pitakafo Goti ilifi melami we Kilstoma minane, loumami ka
(Mt 16:13-20; Lu 9:18-21)**

²⁷Ena Yesuki ege moinamo weki eba naba kuliya Sisalia Filipaika uti numuna meya adu nemo ya wado kanudo ya eti limo, Wenena ya namomu ya kema minaiye, loti lo minae? loto loga o gedaito, ²⁸itibiti loumamo, Wenena maleka yate, Yoni noku wi gede-gede imo wema ya minane, loti lo minae. Ido maleka yate, Elaiya ya minane, loti lo minae. Ido ma yate, Yelemaiya minabemo, ido polofete minagumati we ya

minane, loti lo minae, loti loumae. ²⁹Eti lato, amokafo limo, Ido linate ya namo ya kema ne, loti lo minae? loto loga o gedaito, Pitakafo itibito loumami, Kamo ya Goti ilifi melami we Kilisto ya minane, loto loumaiye. ³⁰Ido kawa ya wenena logimámallo, loto ka auma wito lo fuko gedaiye.

Yesu fulutoto nedinae, loto logimami ka
(Mt 16:21-28; Lu 9:22-27)

³¹Ido amokafo api gilibito eti limo, We Kula namo ya keina naba-naba kolinagolowe. Ido Yuda wenena kiyabani we yaki yokila ki umamo we kiyabani we yaki ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yalekate meni numunagilae. Numuti nofo folato, ya fo kamena tili (3) wageto, kofa nedinagolowe, loto logimaiye. ³²Kawa ya oloto lito, Pitakafo ilimito anawaleka uto apito oudaifa, ³³ido Yesu ya eleyapa wito ege moinamo we geyeto Pita oduto eti loumami, Sataniyo, negeka wo. Kamo Goti kala kiyami yaidana oto kaka kiyámanimo faifa mikaleka wenena kani kiyamo yaidana oto kaka kiyane, loto loumaiye.

³⁴Ena Yesu mau minamo wenena ido ege moinamo we yaki, Namo minodo ya alo, loto luni fito eti logimami, Ma nege melenune, loti lenawamo ya linanimomuko kolamo ka ya fuliti kamena-kamena nege meleto fulunune, loti lenawamo ya yá yofonina mofuti ya nege-nege melenawae. ³⁵Yamu makafo aimola ukana atuwa yamuko koli minoto fulunami we ya u kopa unagoliye. Ido makafo namomu ido kawa kuwa lalo yamu kolito monimo uto omuna kofawa minami monala ya fulito fulunami wewa ya omuna kofawa minomo dinagoliye. ³⁶Kolafe? Makafo ya mikaleka neta-mata muki ya ko noto monimo wifa, ido aimola u kopa unami we ya egaidana oti ko nami netala-matala olu lalo o edenami ne? ³⁷Ido moda fulutenami ya nena netakafo ouna meina fito itibito olunaiye? ³⁸Ido kamena oiya ama minamo wenena ya mona nosámami meleti Gotidoka ekelámamo kamena negu mate namomu ido ka lomo yamu koliti ukanido kolinawamo wenena ya namo We Kula ya enisole felegaga yaki lakoina o Menefo lamenalal yau fedenamo kamenalo ya wenenawa yamu kolito ayaidana oto ukanelo kolinagolowe, loto logimaiye.

9 ¹Ena Yesukafo eti logimami, Ka ona logimowe. Linate onema amalo nedí minagu yauti maleka folámoti faifa kofawa minamo ya Goti wekudi wenenala aumalakafo kiyaba o gedami kamena ya eyenagilae, loto logimaiye.

Yesu ukana ya u ailoma builami ka
(Mt 17:1-13; Lu 9:28-36)

²Aiga fo kamena sikisi (6) utaito, ya Yesukafo Pitale, Yemusile, Yonile gilimito mowa fana-fanalo idaito, fele inanimoniko minato, yalo ya omunido ukana ya u ailoi bulaito ³ukanalo owo lamena oto u kiyoba ona

builami ya wenena ukanido owo kiyoba bulu edamo ya mikalo wenena yate kiyoba yaidana oti bulu edámenagilae.⁴ Ido omunido Elaiyate, Mosesete, oloto piyaito Yesuki lokoli-fakoli o minato geyae.⁵⁻⁶ Geyeti, koli naba koliti Pitakafo nediyen lenae? loto kala kife ádoto, Yesu eti loumami, Api lilibanimo we, amalo minonimo ya lalo iye. Numuna kolo-kalo lelei-lawokoi ya kuwogeto ma ya kamo numuga minenaiye. Ido ma ya Mosese numuna minenaiye. Ido ma ya Elaiya numuna minenaiye, loto loumaiye.⁷ Eti loumaito, ya limu ma moda oloto pito asa wi gedaito, ya limuku yauti nola ma kolamo eti limo, Ama ya sene-mulune umomo Nanefo ya ne. Linate kala ya luti-katigu kolalo, loto liye.⁸ Eti lito, kaita ko fulo yaleka waka afa, ya wenena ma geyámae. Yesukiko lakoina minae.

⁹ Mowalekati lomado ya Yesukafo auma wito lo fuko gedami, Neta kamo yama wenena logimámal. Aiga namo We Kula fulunaguti kofa neditoneto kawa ya logiminawae, loto lo fuko gedaiye.¹⁰ Lo fuko gedaito, folraiguti kofa nedinami kawa monawa ya inanimoniko minagu yau lokoli-fakoli oti moni wilae.

¹¹ Moni wiliti eti loti loga o edamo, Elaiya komu enami ne, loti ka mono api gilibamo we yate nediti eti lamo ne? loti loga o edato,¹² Yesukafo itibito logimami, Ona lae. Elaiya ya komu oto neta-mata muki ya olufe lenagoliye. Eti ageto ido mono lufuwa wiyagu yau namo We Kula yamu eti loti lamo, Amo ukana ogofu naba-naba kolaito, ido meni umunawae, loti lamo kawa ya nediyen loti lufuwa wiyamo ne?¹³ Ka logimowe. Elaiya ya moda otaifa, ido amomu lo melami ka lufuwa wiyamo kamalo meyalo meleti eti edenune, loti netawa-matawa muki seni-mulunigu kolamo ya olu edetama ne, loto ya logimaiye.

Yesukafo Satani kimiwela olu fulami ka

(Mt 17:14-21; Lu 9:37-43)

¹⁴ Ena Yesule, Pitale, Yonile, Yemusile itibito ege-ege moinamo we liliiga minadoka oti kamo ya wenena mau naba ogona o gede minato, ido lo melami ka api gilibamo we yaki ege-ege moinamo weki moila fiyamo ya geyae.¹⁵ Geyato, mau witi minamo wenena muki ya Yesu eyeti elegiti oluloti amo nedo uti aiyo-koijo loumato,¹⁶ amokafo, Moila fiyamo mona ya lonomalo, loto logimaiye.¹⁷ Eti logimaito, mau minamo wenena yauti we makafo loumami, Api lilibanimo we, nanefo siya-mulunau Satani kimiwela mino edami yamu ka ádaito ya kamodoka ilimito owe.¹⁸ Ido kamena-kamena Satani kimiwelakafo nanefo oluto fulo mikalo edaito, amo ketufu welauti dito, wela-auma ogofu kiki loto, ukana-akana bubudema mino-mino imo ne. Yamu namokafo kege-kege moinamo we siya-mulunauti ya olu fulo edeti ilifi melalo, loto logimofa, ido ogoufámae, loto loumaiye.

¹⁹Loumaito, Yesukafo itibito logimami, Aiyo, kamena oiya ama minamo wenena, linate koli kiki ádamo wenena, namo ya linateki kamena nenaki minenae? Ido kamena nenaki keinatina kolinae? Kipawama ilimiti namodo alo, loto logimaiye. ²⁰Ilimiti ato, Satani kimiwela yakafo Yesu eyeto ayalo ya kipawama olu kulu ofaito mikalo lumu fou loto kululu-kululu monito ya ketufu welauti kala-kala loto idaiye.

²¹Yesukafo kipawa melafo loga o edami, Kamena nenaki eti iye? lito itibito loumami, Kipa kefola minaidoti eti imo ne. ²²Ido kamena-kamena Satani kimiwela yakafo ofo fulunae, loto nanefo yoku noku olu fulo edede imo ne. Nefa, kamo ogofutoma ya lamo milumate kolito ade olu faka lo, loto loumaiye. ²³Eti loumaito, Yesukafo loumami, Ogofutomae, lanimo ya nedito lane? Wenena koli kikitamo wenena, Neta-mata eti enune, loti kolinarwamo ya netawa-matawa ya ogofuti enawamo ne, loto liye. ²⁴Eti lito, ayalo ya kipa melafokafo loumami, Namo koli kikitomo nefä, koli kikine aumala minámaiye. Yamu kamokafo koli kikine ya olu auma wi nedeto ane olu faka lo, loto loumaiye.

²⁵Ido wenena muki oluloti oti mau wiyamo ya Yesukafo geyeto Satani kimiwela oduto eti loumami, Kamo kipa kala meleto ka ádenaiye, loto eti o edanimo ya ka auma wito lokomowe. Kipa siya-mulunauti feka oto fulo edeito uto kofa itibito ámo, loto loumaiye. ²⁶Eti loumaito, Satani kimiwelama kai naba meleto kipawa olu kulu naba-naba ofo edeto feka oto fulo edeito wito kipawama kono ukana kelaito ya wenena muki eti lamo, Aiyo, moda fulutaiye, loti lafa, ²⁷Yesukafo analo oluto olu faka lito ya nedti minaiye, loto logimaiye.

²⁸Yesu numugu idaito, wenena ma minámado ya ege-ege moinamo we yate eti loti loga o edamo, Olu fulo edeto ilifinumo ya nedito ogoufámone? loti loga o edato, ²⁹itibito logimami, Netawa yaidana olu fulo edenawamo ya komu Goti loumunawamo yakafoko olu fulo edenawamo ne, loto logimaiye.

Yesu fuluto nedinami ka kofa logimami ka
(Mt 17:22-23; Lu 9:43-45)

³⁰⁻³¹Ebawa fuliti Galili mikalo monimo uti Yesukafo ege-ege moinamo we api gilibami yamu wenena minonimo eba ya kolámenawae, loto kolaiye. Kolito eti logimami, We Kula namo ya wenena anido gimato, nofo folato, fo kamena tili (3) wageto fulunaguti ya kofa nedinae, loto logimaiye. ³²Eti logimaifa, kawa monala ya kolife ádoti koliya koliti ya netawa yamu loga o edámae.

U komu meleto nemo ka
(Mt 18:1-5; Lu 9:46-48)

³³Uti Kapeneyamu fedeti Yesukafo numugu dito eti loto loga o gedami, Kanu onido ya nena netamu moila fiyae? lito, ³⁴kanudo ado ka lamo ya

minagu yauti kemakafo u komu meleto kuliya nemo we minenagoliye, loti yamu moila fiyanako, ka kedámae. ³⁵Ka kedámato Yesu amedoto ege moinamo we tuwelu (12) ya alo, logimaito koliti ato, eti logimami, We makafo namo kuline nemo we minenae, loto lenami we ya komu kuliya lumuto nemo minoto wenena muki kouba-naba o gedenaiye, loto logimito ³⁶nomilipa kefola analo oluto, minagu olu nedí edeto, abusa wito eti logimami, ³⁷We mate ya namo kuline yamu nomilipawa yaidana oto koina wi gedenagilamo we ya namoki koina wi nedenagilae. Ido namo koina wi nedenawamo we ya namoko koina wi nedámenagilae. E'e, nilifi melami we yaki koina wi edenagilae, loto ya logimaiye.

**We ma kuwotefo builámenami ya wenenate ne, loto limo ka
(Lu 9:49-50)**

³⁸Ena Yonikafo eti loumami, Api lilibanimo we, we ma kamo kulikalo Satani kimiwela olu fulo gede-gede imo we ya eyonimo nefá, aya wewa ya lamodoka ekelámami yamu lo fuko edone, loto loumaiye. ³⁹Loumaito, Yesukafo limo, Lo fuko edámalo. Makafo ya kulinelo Goti aumala gilibami neta ologo pi giminami we ya alako ka nosámami ogofuto lo nedámenagoliye. ⁴⁰Yamu we ma ya kuwotefo builámenami we ya yowote we ne. ⁴¹Ka ona logimowe. Linate Goti nilifami we Kilisto nege melanako, we makafo namo kuline yamu nomu oluto no giminami we ya meinala u kopa ámunagoliye, loto logimaiye.

**Mona nosámami yakafo koli kikitamo monani olu kopaitami ka
(Mt 18:6-9; Lu 17:1-2)**

⁴²Ido we makafo faifa wenena koli kikito nomagu yauti lawoko ma koli kikila ya olu kopaitenami we ya Gotidokati lifima ka naba-naba itibito olunami ne. Ido wenena kifana naba-naba kenebalau nela witi ya no sumitigu yau fulo edamo neko, moda lalo agi ne.

⁴³Ido agakafo lifima olu komagetoma, aga fuko fulito. Kamo aga dumani nageto omuga kofawa minanimo ya lalo nefá, aga lelewai yaki minoto yo eifámenami yoku unanimo ya nosa naba ámenami ne. [⁴⁴Yalo kinina ya folámato, ido yo yaki eifámenami ne.] ⁴⁵Ido kiyagakafo lifima olu mofu kedagetoma, kiyaga ya fuko fulito. Kamo keni-keni oto omuga kofawa minanimo ya lalo nefá, kiyaga lelewai yaki minenanimo ya yoku olu fulo kedenawamo ya nosa naba ámenami ne. [⁴⁶Yalo kinina ya folámato, ido yo yaki eifámenami ne.] ⁴⁷⁻⁴⁸Ido omugakafo lifima olu mofu kedagetoma, omuga ya olu fulito. Kamo omuga filigako minoto Goti wekudi wenenala kiyaba o gedami kilalau idageto ya lalo nefá, omuga lelewai minenanimo ya yo eifámenami yoku kinina ya folámato, ido yo yaki eifámenami negu ya olu fulo kedenawamo ya nosa naba ámenagoliye.

⁴⁹Ido wenena u lalokako unawae, loto nela kuwo kiyamo yaidana oto Goti yamo kaila fi ledami ne. ⁵⁰Kuwo ya lalo nefä, kuwo leya folámagaiyama nena netadunu leya fulunami kofa olufe lenune? Ido linate seti-muludigu kuwo amo yaidana oti you amene mona meleti wenenatinaki sodoti lakoina minalo, loto liye.

We wena mofu melamo ya fuko fulitenawamo ka
(Mt 19:1-12; Lu 16:18)

10 ¹Ena Yesu ya aya ebawa fulito Yudia mikau uto no naba Yodani kilito filigaleka wiye. Wito wenena mau naba-naba minamo ya amodoka ato, api gilibi-gilibi imo monala meleto ya api gilibaiye.

²Api gilibaito, Falisi we mate kepa mele umunune, loti oti eti loti loga o edamo, We makafo olonafo fuko fulitenami we ya lo melami ka fukenaife? loti loga o edato, ³itibito logimami, Mosesekafo nena ka auma wito lo mele gedaiye? loto loga o gedaiye. ⁴Loga o gedaito, ya eti loumamo, Mosese ya we makafo olonefo fulitenae, loto lufuwa wito umuto fulito edenamile, loto limo ne, loti loumae. ⁵Loumato, itibito logimami, Linate seti-muludigu gedinako, yamu kawa lufuwa wito logimaifa, ⁶kana adeina akaimati neta-mata apito olu oloto piyami kamenalo ya Gotikafo

We wena olu oloto piyami ne,
loto ka mono lufuwau (*Stt 1:27*) ya nemo ne. ⁷Etito nemoma nenako, Wemomo yate onibo menibo fulo gedeiti olonibodo ekelamo, lele ya ukani ⁸u lawoko oti minenawaiye,

loto ka mono lufuwau (*Stt 2:24*) ya nemo ne. Etito lele minámoti u lawoko uti minenawami ne. ⁹Etito nemo nenako, Gotikafo moda ekele gedetami ya wenena yate fuko filiga-filiga o gedámallo, loto logimaiye.

¹⁰Aiga numugu minoti ya ege-ege moinamo we ya netawa yamu kofa loga o edato, ¹¹Yesukafo itibito logimami, We makafo olonafo fuko fulito uto wena ma olami we ya moda kume-ugele naiye. ¹²Ido wena makafo wanafo fuko fulito uto we ma mofu melami wena ya moda kume-ugele naiye, loto logimaiye.

Yesukafo ana nomilipa kefola atenido melami ka
(Mt 19:13-15; Lu 18:15-17)

¹³Ena nomilipa kefola ya Yesu nedo gilimiti ato, ya anakafatatenido melenaiye, loti o minafa, ege-ege moinamo we yate geyeti goudae.

¹⁴Goudato, Yesukafo koto siya kala-kala lito eti logimami, Nomilipa namodo alo, loti logimalo. Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami kilalau ya yaidana wenena ebanina nenako, enawamo kanu ya ku gedámallo.

¹⁵Ka ona logimowe. Wenena ya Goti wekudite kiyaba o ledenaiye, loti kolinawamo wenena ya nomilipawa kefola yaidana oti ya kilalau

dinawamo ne, loto logimito, ¹⁶nomilipa abusa wito, anakafu atenido oluto Melafo olu lalo o gedo, loto loumaiye.

Neta ko nami we kala
(Mt 19:16-30; Lu 18:18-30)

¹⁷Ena Yesu kanudo unae, loto wido ya we ma oluloto oto kiyanalo kiyana umola fito eti loumami, Api lilibanimo we lalo netao, Namo kofawa minomo dinamo mona olunae, loto kolinamo ya nena mona melenamo ne? loto loga o edaiye. ¹⁸Loga o edaito, Yesukafo eti loumami, Kamo nedito namo ya we lalo minane, loto lane? Wenena lalo ma minámamo ne. Goti yako lalo ne. ¹⁹Lo melami ka yau eti limo,

Wenena gini folámo. Kume-ugele áno. Neta ugele olámo. Ka suki loto wenena kamani kiyámo. Wenena koni wito netani olámo.

Okafo mekafo kulini olu faka lo,
loto ka mono lufuwau (*Kis 20:12-16, Lo 5:16-20*) nemo ka ya moda kolitanimo ne, loto loumaiye. ²⁰Loumaito, itibito loumami, Api lilibanimo we, kipa kefola minomo kamenaleka yati kawa muki ya meyalo melemo wowe, loto loumaito, ²¹Yesukafo eyeto siya-muluna umuto loumami, Kamo ya neta lawoko mako eti ámane. Uto netaka-mataka muki ko nanimo ya kifanalo fuloto, kifana oluto, neta ko ánamo wenena iya mele gimo. Eti enanimo ya kosinauka neta-mata ko nenagolane. Ido oto nege melo, loto loumaiye. ²²Loumami kawa kolito koukame naba-naba ko nami nenako, kola-wela kifufu wito siya-muluna keina ito ya wiye.

²³Wito, ya Yesukafo eleyapa wito ege moinamo we eti loto logimami, Koukame naba-naba ko namo we ya Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami kilalau dinune, loti kolinawamo ya koiya naba-naba finawamo ne, loto logimaito, ²⁴kawa limo koliti elegiyafa, Yesu kofa ya limo, Nomilipao, makafo ya Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami kilalau dinae, loto kolinami ya koiya naba-naba finami ne. ²⁵Ido yafo-kameli yakafo naka kifiyau dinae, loto koiya naba fiyami yaidana oto koukame naba-naba ko namo we ya Goti kilalau dinune, loti kolinawamo ya oto diti koiya naba-naba finawamo ne, loto logimaiye. ²⁶Logimami ka koliti eleigiti inanimoni yau lokoli-fakoli amo, Etito nenako, yamu kema wenena olu omuni kenaiye? loti lato, ²⁷Yesukafo geyeto eti limo, Wenena ya ogoufámenagilafa, ido Goti ya ogofunami ne. Neta-mata muki eti enae, loto kolami ya moda moda ogofu minaiye, loto logimaiye.

²⁸Logimaito, Pitakafo eti loumami, Lamo moda neta-mata muki fulitoto kege melonimo ne, loto lito, ²⁹Yesukafo itibito loumami, Ka ona logimowe. Wenena mate namoki kane kune laloki yamu koliti numuni ebani, ido yanibo kunanibo gemonani, ido onibo menibo, ido nomilipani, ido mini fulitenawamo wenena ³⁰ya oiya minamo kamenalo netawa fulitamo mulalo-mulalo diti itibiti olunawamo ne. Numuni ebani, yanibo

kunanibo gemonani, onibo menibo, nomilipani, mini olunawafa, ido yako minámaiye. Keina ma yaki kolinawamo ne. Ido kamena aiga o fedenami yalo Goti analoti kofawa minowa-minowa oti minomo dinawamo mona ya olunawae. ³¹ Etiti olunawafa, ido wenena mumudi kulinigi we minamo ya kulini ya lumunami ne. Ido kulini lomami wenena ya kulinigi we minenawamo ne, loto logimaiye.

Yesu folraiguti kofa nedinami kala

(Mt 20:17-19; Lu 18:31-34)

³² Ena Yelusalemuka dinune, loti wado ya Yesu u komu mele gedeto wito ege-ege moinamo we eleigiti kani mumudi kiyato, ido gege melamo wenena ya koli kolae. Ido amokafo ege moinamo we tuwelu (12) ya anawaleka gilimito uto neta-mata o edenawamo yamu ya eti loto logimami, ³³ Moda Yelusalemuka idogeto yalo ya kuwonefo-mota yate namo We Kula ya yokila ki umu-umu amo we wenabani ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we anido ya gimato olu kalo mele nedeti nofo fulunawamo ka lo winagilae. Etiti ailo feka wenena anido gimato, ³⁴ wenenawa yate kamane kiti ketufu o nedeti ipi nofoti nofo fulunawae. Nofo folato, fo kamena tili (3) ya wageto fulunaguti kofa nedinae, loto logimaiye.

Yemusite Yonite kulinigi we minenaliye, loti kolami ka

(Mt 20:20-28)

³⁵ Ena Sebedi nalafo Yemusite Yonite Yesu nedo oti eti loumami, Api lilibanimo we, lokumunalimo neta ya olufe lo ledenane, loto koloiyе, laito, ³⁶ itibito limo, Nena neta olufe lo ledenaiye, loti kolaiye? loto loga o gedaide. ³⁷ Loga o gedaide, itibito loumami, Kamo lamenaka nabaki enanimo kamenalo ya lamo ma fulo aga onaleka ito ido ma aga adowaleka ito ledo, laiye.

³⁸ Eti laifa, ido Yesukafo eti logimami, Linate ya ka lami monawa ya kolife ádaiye. Namo kaila fi nedamo kapu ya linate yaidana oti ogofuti olunawaiye? Ido noku wi gedamo yaidana oti ya keina naba-naba yamo noku wi nedenawamo neta ayaidana oti olu ogofunawaiye? lito, ³⁹ itibiti lami, Lamo ogoufoiye, loti loumaiye.

Loumaito, eti logimami, Namo kaila fi nedamo neta ya linate ayaida olunawaiye. Ido nosámami neta o nedamo yaki linate o gedenawafa, ⁴⁰ ido namokafo ma fulo ane onaleka edeto ido ma fulo adowaleka edeto enamo ya ogoufámowe. E'e, ebawa ya wenena olufe lo gedetami ebanina ne, loto logimaiye.

⁴¹ Logimaito, ege moinamo we teni (10) ya kawa kolititi seni kala-kala lito, Yemusite, Yonite koli nosámami gimiți goudae. ⁴² Yamu Yesukafo alo, loto olu mau wi gedeto eti logimami, Ailo feka wenena kiyabani we

yate lono olamo ya inanimoni kulini olu faka loti auma witi, eti alo, eti alo, loti ka logimi-gimi ama ne. Ido kiyabani wenaba yaki auma witi logimiti kiyaba o gede-gede amo monanina ya linate koli minama ne. ⁴³Koli minafa, ido linategu monawa ya melámaló. We makafo linate yauti kulinei we minenae, loto kolínami we ya linate kouba-naba lonoti ya olaneyo, loto loumowe. ⁴⁴Ido we makafo linate yauti wenabani ona minenae, loto kolínami we ya lonotina we minoto muki kouba-naba o gedaneyo, loto loumowe. ⁴⁵Ido yako minámaiye. Namo We Kula omo ya kouba-naba o nedenawae, loto ámowe. E'e, namo kouba-naba o gedenae, loto omo ne. Ido lifimani yamu gini fulutaiye, loto fuluto wenena muki meina fito olu itibito olunae, loto omo ne, loto logimaiye.

Yesukafo we omuna likami olu falatimo kala

(Mt 20:29-34; Lu 18:35-43)

⁴⁶Ena o Yeliko fedato, Yesuki ege-ege moinamo weki wenena mau naba yaki numuna meya naba fuliti wato ya Timeusi nalafo Batimeusi omuna likami we ya kanu anawalo amedoto neta wako lo-lo o minoto, ⁴⁷Yesu Nasalete numudoti ami we aiye, loti lamo ka kolito apito au naba loto eti limo, Yesuwo, Defiti ufa fiyami we, milumane kolo, loto au loto liye. ⁴⁸Eti lito, wenena mukite oduti eti lamo, Ka kedámo, loumafa, oto dito au naba loto limo, Yesuwo, Defiti ufa fiyami we, milumane kolo, lito, ⁴⁹Yesukafo ka limo kolito nedti minoto eti limo, Wewa ano, loti lula fiyalo, lito omuna likami we ya lula fiti eti loumamo, Alikani aneyo. Luka fiyaiye. Neido, loumato, ⁵⁰amokafo ukanaloo owo moufami ya fiyalo fulito satoto nedito Yesu nedo aiye. ⁵¹Aito, ya Yesukafo loga o edami, Namo ya kamo nedti nedti o nedenaiye, loto kolane? loumaito ya omuna likami wekafo eti loumami, Api libanimo we, omune kena, loto loumaito, ⁵²Yesukafo eti loumami, Kanudo ya wo. Kamo koli kikitanimo yakafo olu faka lo kedetaiye, loto loumaito ayalo ya omuna falatito kanudo uto ege melaiye.

Yesukafo kiyaba we wekudi yaidana oto Yelusalemu idami ka

(Mt 21:1-11; Lu 19:28-40; Yo 12:12-19)

11 ¹Ena oti, Yelusalemu alili meleti Betefage numudo ido Betani numudo Olifi mowalo o fedeti Yesukafo ege-ege moinamo we lele ya gilifi meleto eti logimami, ²Numuna meya kami omunido yalo uti dinawaido ya yafo-dogi momola meyalo moinámamo ma nela witamo minenami eyenawami ya nelalo efiliti oluti itibiti namo minodo ailo. ³Ido we makafo, Linate ya nedti eti aiye? loto loga o gedagetoma, eti loumailo, Wekola lonola ma nenako, ya olutoto alako kofa itibito amalo ilifi melenaiye, loti loumailo, loto logimiti gilifi melaiye. ⁴Gilifi melaito, uti yafo-dogi momola ya kanudo nemo numuna kanu welalo nela wiyamo olu oloto piti nela efilaito, ⁵wenena ma yalo amedoti minamote eti lamo, Linate yafo-dogi momola ya nedti

efilaiye? loti loga o gedato, ⁶Yesukafo ka logimami yamaidana oti logimaito koliti, O, ilimiti wailo, lato, ⁷yafo-dogi Yesu nedo ilimiti uti ya ukando owo moufami ya meyalo melaito Yesu dito amedoto minaiye. ⁸Amedoto minaito, ya wenena muki ukando owo kanudo melemo wato, ido wenena mate yá akawa miguti fukoti ya kanudo unaido kolaleka melemo wae. ⁹Ido komu melamo wenenaki ido egeka melamo wenenaki yate au naba loti eti lamo,

Aiyo, siyane, hosana!

Wekola kuliyalu ami we ya lalo kolimo wimo ne.

¹⁰Autefo-kolofate Defitikafo wenenala kiyaba lalo o gedami monala yaidana oto wewa yakafo kiyaba lalo o ledenami mona ya lalo kolimo unumo mona ya ne.

Yoiyau kosinau minamo yaki ayaidana oti, Aiyo, siyane, hosana, loti lo-lo ae,

loti ya au loti lomo wae.

¹¹Ena Yesukafo Yelusalemu dito uto felegaga kuliayi numuna nabau dito neta-mata muki ya ko fuli lito ya moda sinidenagolito amoki ido ege moinamo we tuwelu (12) yaki itibiti Betanika u fedae.

Yesukafo yá ade kofa liyámenaiye, loto limo ka
(Mt 21:18-19)

¹²Leda Betanika fuloti wado kanudo Yesu kadunamu fuluto ¹³ya yá ade ma aila wiyami faiga nemo ya eyeto uto ilawa liyami ya moni wilinae, loto yá nedo wifa, ilawa liyami kamena minámainako, ilawa liyami olu oloto piyámoto yá ailako eyaiye. ¹⁴Yá ailako eyeto, yá eti loto loumami, llawaka ya wenena ma kofa ánenawae, loto loumaiye. Kawa ya loumami ege-ege moinamo we ya kolae.

**Yesukafo felegaga kuliayi numunau wenena neta kifanalo fulamo
giyadami ka**
(Mt 21:12-17; Lu 19:45-48; Yo 2:13-22)

¹⁵Yesu ya Yelusalemu o fedeto felegaga kuliayi numuna naba kilalau ya dito neta meina fiyamo wenenaki neta kifanalo fulamo wenenaki ya apito giyado feka iye. Ido kifana kola ailo-ailo nemo ya olu filiga-filiga amo wenena folomoniki, ido wenena nema mulu meinalo fulamo wenena lono folomoni yaki olu eleyapa wito fululu kiyaiye. ¹⁶Fululu kito, wenena neta-mata oluti felegaga kuliayi numuna naba kilalau diti lumuti amo wenena ya eti ámalu, loto lo fuko gedaiye. ¹⁷Lo fuko gedeto api gilibito eti logimami, Gotikafo eti limo,

Numune ya wenena mikau-mikau ya ka lonumu-numu amo numunale, loti lenawamo ne,

loto ka mono lufuwau (*Ais 56:7*) nemo ka ya ne. Etito nefä, linate olu ugele we numuni yaidana o minae, (*Jer 7:11*) loto logimaiye.

¹⁸Kawa ya logimami yamu wenena muki elegiyato yokila ki umu-umu amo we kiyabani weki, ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo weki koliya koliti ofo fulunawamo kanu moni wilae.

¹⁹Ido lunaga sinidenagolito Yesuki ege-ege moinamo weki numuna meya naba ya fuliti wae.

Yesukafo Goti koli kikito umalo, loto logimami ka
(Mt 21:20-22)

²⁰Leda kanudo monimo uti ya yá ade lufawati ailati muki moda meguinami ya eyae. ²¹Eyato, Pitakafo kala kito Yesu ya eti loumami, Api libanimo we, eyo. Kamo ya yá ade olu kopaitenami ka loumanimo ya moda meguinaiye, loto loumaito, ²²Yesukafo itibito loumami, Goti ya koli kikito umalo. ²³Ka ona logimowe. Goti koli kikito umunami wekafo mowa ama ya kuwo noku nedito wo, loto kala lele kiyámoto loumunami ya moda ka lomo ya oloto pi nedenaïye, loto kala ki kikitoto kinami ya etito oloto pi edenami ne. ²⁴Yamu logimowe. Neta ma muki yamu olunune, loti koli kikitoti Goti loumunawamo ya moda olunawae.

²⁵Ido nedito minoto Goti loumunanimo kamenalo ya we ma mona nosámami ma mele kedami we lifimala ya kilili edo. Eti enanimo ya Mekafo kosinau nemo we yakafo kamo lifimaka yaki ayaidana oto kilili o kedenami ne. [²⁶Etito nefä, we ma lifimala kilili o edámenanimo ya Mekafo kosinau nemo we yakafo lifimaka kilili o kedámenami ne, loto logimaiye.]

Yesu kema welalo api lilibane? loti loga o edamo ka
(Mt 21:23-27; Lu 20:1-8)

²⁷Ido kofa o Yelusalemu fedato, Yesu felegaga kuliayi numuna naba kilalau moni minaito, yokila ki umu-umu amo we kiyabani we ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we ido Yuda wenena kiyabani we ya amo nedo oti ²⁸eti loti loga o edamo, Netawa eti o-o minanimo ya kema welaloti o-o ane? Ido kemakafo eti lokomaito o-o ane? loti loga o edae.

²⁹Loga o edato, Yesukafo itibito logimami, Namo ka ma loga o gedenagolowe. Itibiti lonomatoma kema welaloti netawa o-omo ya logiminagolowe. ³⁰Yoni ya kema welaloti wenena noku wi gede-gede iye? Kosinau nemo we welaloti nefä, ido wenena wenidoti nefä? Lonomalo, logimaiye.

³¹Logimaito, inanimonigu lokoli-fakoli oti eti lamo, Lamo ya kosinau nemo we welaloti ne, loto lenumo ya amokafo, Aiyo, linate nediti koli kikito umámae? loto lolumunagolifa, ³²ido wenena wenidoti ne, loto lenube? loti kani ligi-ligi kiyamo, ya wenena muki Yoni ya polofete ona ne, loti kolanako, wenena kolini kolae. ³³Yamu itibiti eti loumamo, Ya kolámone, loti loumato, Yesukafo limo, Namo yaki ayaidana oto kema welaloti netawa o-omo ya logimámenagolowe, loto liye.

Kiyaba we nosámamo nela waini migu lono olamo kani
(Mt 21:33-46; Lu 20:9-19)

12 ¹Ena Yesukafo kepa ka apito logimami, We makafo mina kila ogona oto fito migu nela waini ilawa kifito kiyanidunu nela ilawa lipinawamo kale ya lito migu kiyaba enawamo numuna kuwaiye. Eti o fuli loito mina lonowa ya kiyaba amo we anido meleito monimo eba faiga ma wiye. ²Uto, nela waini ilawa lalami kamenalo ya mineuti ilawa lalami ma ya komato oluto itibito ano, loto mina kiyaba amo we minadoka kouba-nabala we ma ilifi melaito wiye. ³Wifa, ido ana-kiyanalo oluti ofoti neta ma umámoti iyadato itibito aiye. ⁴Itibito aito mina aboga yakafo kouba-nabala we ma ya kofa ilifi melaito wifa, manena ofoti nosámami neta o edae. ⁵Eti o edato, aiga we maki ya ilifi melaito wito wewa ya ofo folae. Ofo folato, we mumudi ya gilifi melaito wafa, maleka ya ginae. Maleka ya gini folae. ⁶Gini folato, ilifi melenami we lawokoko ma nemo ya nalafo siya-muluna umami we ya ne. Nalafowa ya aiga ilifi minado ya meleto eti loto kolami, Nanefo kuliya ya olu faka lenagilae, loto kolito ilifi melaiye. ⁷Ilifi melami wewa wimo ya mina kiyaba amo we yate eyeti inanimo yau eti lamo, Amo ya Melafokafo netala-matala olu iya ku edami wema ne. Yamu ofo folokele. Melafo fulunami kamenalo ya iya ku edami neta muki olunagolone, loti ⁸ana-kiyanalo oluti ofo fuluti kono ukana ya migu yauti fulo feka itae.

⁹Ena waini ilawa mi abogakafo nedí-nedí enaiye? Kolafe? Amokafo mina kiyaba amo wenena minadoka oto gini fuluto migu lono ya ailō wenena anido melenagoliye.

¹⁰Ido mono lufuwau ya eti limo,

Kifana ya numuna kuwamo wenena eye fa netaidana itamo nefā, ido aya kifanawa yama moda numuna lagi kola fiyami ne. ¹¹Wekola yakafo netawa eti imo ya eyeto elegiyone,

loto ka mono lufuwau (*Sng 118:22-23*) nemo kawa ya katámafe? loto loga o gedaiye. ¹²Loga o gedaito, amote asa wi yami ka limo ya kolamo, Lamo ya lo ledami yamu nela wi edenune, loti kolafa, wenena mau minamo kolini koliti ya fulo edeti wae.

Kifana takisi Sisa umunube? loti Yesu loga o edamo ka
(Mt 22:15-22; Lu 20:20-26)

¹³Ena aiga Falisi wenena maki ido Heloti ege melamo wenena maki Yesu ya ka nosámami lenaido ya ligiya loumune, loti amo minaido gilifi melato ¹⁴amodoka oti eti loumamo, Api lilibanimo we, lamo kolonimo ya kamo ka onako lo-lo ane, loto kolone. Ido faifa wenenafe, ido kulini nemo wenena ya kolini kolámoto, kaka ligi-ligi kiyámoto Goti kanulalo moninawamo mona ya ona efe loto api lilibi-lilibi minane. Yamu lageto kolinune. Kiyaba we

wenaba Sisa kifana takisi umu-umu onimo mona ya Goti omunalo ya efe
loto nefe? Etito umu-umu enubemo, ido umámenune? loti lae.

¹⁵Eti lafa, ido Yesukafo monabi lele wiyamo monanina kolitoto ya
eti logimami, Nediti kepa mele nomae? Kifana denaliyasi ya nilibato
eyenae, loto logimaito, ¹⁶kifana ma olu umato eyeto loga o gedami, Ouna
kifanawalo ya kema ouna ne? Ido lufuwa yaki kema netala ne? loto loga
o gedaito, itibiti loumamo, Ya Sisa netala ne, loti lae. ¹⁷Eti lato, Yesukafo
eti logimami, Etito Sisa netala oluti ya Sisa itibiti umalo. Ido Goti netala
oluti ya Goti itibiti umalo, lito, eleigi minae.

Folaguti neidamo yamu Yesu loga o edamo ka
(Mt 22:23-33; Lu 20:27-40)

¹⁸Ena Sadusi we yate wenena folaguti kofa neidámenagilae, loti lo-lo
amo wenena ya Yesu nedoka oti eti loti loga o edamo, ¹⁹Api lilibanimo we,
Mosesekafo mono lufuwau eti loto wiyami, We ma folagetoma, olonafo
kofawa minoto nomilipala ma olu oloto piyámainako, folami we kunalafo
yakafo wena-kenawa ya oluto yalafodo nomilipa olu oloto pi edenaiye, loto
lolomami ne. ²⁰Ido we ma nalafo seweni (7) minagu yauti komu we yakafo
wena olaifa, nomilipala kede melámoto folaiye. ²¹Ido folami we kunalafo
makafo wenawama olaifa, nomilipala olu oloto piyámoto ayaidana oto
folaiye. Folaito, ya aiga kunalafo naba tili (3) yakafo wenawa ayamaidana
iye. ²²Etiti kipawa seweni (7) yama ayaidako oti nomilipa ma kedámoti
folato, aiga wenawa yamaki folami ne. ²³Ena yalafo-kunalafo seweni (7) ya
wenawa olamo yamu folaguti kofa nedinawamo kamenalo ya kema olonafo
minenami ne? loti loga o edae.

²⁴Loga o edato, Yesu itibito logimami, Linate ya mono lufuwau nemo ka
yaki ido Goti aumala yaki kolife ádanako, yamu kopa ka lo minae. ²⁵Wenena
folaguti nedinawamo kamenalo ya we wena mofu melámato, we wena anido
olu gimámenagilae. E'e, enisole kosinau minamo yaidana oti minenagilae.

²⁶Ido wenena folaguti kofa nedinawamo yamu linate Moses mono
lufuwa wiyaigu ya yá kefolalo yo limo kala lufuwa wiyami ya katámafe?
Yalo Gotikafo ka eti loumami,

Namo ya Abalahamu Gotila minoto, ido Aisaka Gotila minoto, ido
Yekopu Gotila minowe,
loto ka mono lufuwau (*Kis 3:6*) ya nemo ne. ²⁷Amo ya wenena folamo
Gotinina minámaiye. E'e, wenena kofawa minamo wenena Gotinina ne.
Linate kopa-napa kani ki minae, loto ya logimaiye.

Lo melami ka yauti ka ma komu uto auma wiyami ka
(Mt 22:34-40; Lu 10:25-28)

²⁸Ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we minaguti ma oto moila
fiyamo ka kolito Yesu ya ka lalo itibito logimami kala kolito eti loto loga

o edami, Lo melami ka muki yauti nena ka ya u komu uto auma wiyami ka ne? loto loga o edaito, ²⁹Yesukafo itibito loumami, Ka ya u komu uto auma wiyami ka etito ne:

Isilaeli wenenao, linate ya kolalo. Wekola Gotite ya Wekola lawokoko ne. ³⁰Seti-muludi muki, ido oudi muki, ido kati-manidi muki, ya Wekola Gotitina ya umalo,

³¹Ido auma wiyami ka naba tu (2) ya etito ne:

Kaimokamu kolanimo yamaidana oto wenenaka muki ya seka-muluga gimi-gimi o mino,

loto ka mono lufuwau (*Lo 6:4-5, Wkp 19:18*) nemo kawa lelewa ya ka makafu ya olu fulo edámenami ne, loto loumaiye.

³²Loumaito, ya eti loumami, Api lilibanimo we, ka efe loto lane. Goti ya lawokoko ne. Ido ailo ma minámaiye, loto lanimo ya ka ona lane.

³³Ido kawa lanimo, Seti-muludi muki, ido oudi muki, ido kati-manidi muki ya Wekola Gotitina ya umalo. Ido kaimokamu kolanimo yaidana oto wenena muki seka-muluga gimi-gimi o mino, loto limo kawa yakafo yokila ki umamo neta muki, ido ofo ki umamo neta muki yaki ya olu fulo gedaiye, loto liye.

³⁴Eti lito, Yesu ya wewa ka efe loto loumami kala kolito eti loumami, Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami kilalau dinawamo kanu ya kamodoka adu melaiye, loto loumaiye.

Yaloti ya wenena koliya koliti kofa loga-miga o edámae.

Yesukafo Goti ilifi melami we Kilisto yamu loga o gedami ka
(*Mt 22:41-46; Lu 20:41-44*)

³⁵Ena Yesukafo felegaga kulyai numuna naba kilalau ka mono api gilibi minami kamenalo ya eti loto loga o gedami, Lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate Goti ilifi melami we Kilisto ya Defiti nakulafole, loti lo-lo amo ya egaidana oti lo minae? ³⁶Ouna Felegaga yakafo Defiti mino edeto welau ka melaito, eti limo,

Wekola yakafo Wekolane ya loumami, Ane onaleka amedoto kiyaba oto minageto, ya kuwokafo-mota fulo kiyaga feumau gedenagolowe, loto limo ne,

loto ka mono lufuwau (*Sng 110:1*) ya nemo ne. ³⁷Ido Defiti ya aimolakafo loumami, Wekolanele, loto lito ya Kilisto ya egaidana oto Defiti ufa fiyaigu yauti minoto ido Wekolala yaki minaiye? loto liye.

Lo melami ka api gilibi-gilibi amo monani
(*Mt 23:1-36; Lu 11:37-54, 20:45-47*)

Ido wenena mau naba minamo ya kawa ya koliti seni-mulunigu lalo kolae. ³⁸Yesukafo api gilibito eti logimami, Linate ya lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yamu koliti koti moinalo. Amo yate ukandido

ovo fana-fana witi moniti, ido maketilo ya wenena leyeti, aiyo-koiyo lolumunawae, loti koliti,³⁹ ido Yuda wenena mono numunigu idamo ya wenena omunido folomo welalo yako minenune, loti koliti, ido weni-neta nenune, loti amo kamena ya folomo welalo komu yaloko minenune, loti koli minae.⁴⁰ Ido wena-kena numuni netani-matani fa oluti, ido wenena leyenawae, loti ka fana-fana Goti loumu-umu o minae. Aya wenenawa ya lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne, loto logimaiye.

Wena-kena makafo Goti neta ma umami ka
(*Lu 21:1-4*)

⁴¹ Yesu ya felegaga kuliayi numuna nabau kifana-koukame yau fulo-fulo amo ebato adu nedu minoto wenena naba mau minamo yate kifananina fulamo ya geye minaiye. Geye minaito, wenena neta-mata ko namo muki ya kifana naba fulafa,⁴² wena-kena ma netala minámami ya oto kifana lafa kefola leleko ma fulami ya wani (1) toya yaidana oto ne.⁴³ Wenawa fulami ya eyeto ege-ege moinamo we ya alo, logimaito amodoka ato eti logimami, Ka ona logimowe. Wena-kenawa ya netala minámami yakafo kifanala koukameku fulami ya wenena muki kifanani fulamo ya olu afima o gedaiye.⁴⁴ Aya wenena ya netani-matani ko nagu yauti fulafa, amo netala minámaigu yauti ya neta kefo efema mino edaido yama moda fulo fuli linako, ya ma minámaiye, loto logimaiye.

Yesukafo felegaga kuliayi numuna naba u kopa unami ka limo
(*Mt 24:1-2; Lu 21:5-6*)

13 ¹ Yesu ya felegaga kuliayi numuna naba fulito lomaito ya ege-ege moinamo we yauti makafo eti loumami, Api lilibanimo we, kokae. Kifana naba-nabati ido numuna nabati ya dowa liye, loto loumaito, ² Yesukafo itibito limo, Kamo ya numunawa naba kabe? Kifana makafo kifana ma mulalo nemo amaidana oto koitámenagilae. E'e, muki ya itufu fulato, lumu fou lenagoliye, loto liye.

Keina naba o fedenami kala
(*Mt 24:3-14; Lu 21:7-19*)

³ Yesu Olifi mowalo amedoto minaito felegaga kuliayi numuna naba kolaleka neto Pitale, Yemusile, Yonile, Adulule ya inanimoko amo nedo oti eti loumamo, ⁴ Netawa ya nena feko oloto pinami ne? Ido netawa muki ya moda alitagetoma, ya nena neta fedageto eyenune? Lolomo, loumae.

⁵ Eti loumato, Yesukafo itibito logimami, Linate ya kote witenawae, loti koti moinalo. ⁶ Wenena so loti ya oti kuline oluti eti lenawamo, Namo ya nilifi melami wewa ya minowe, loti wenena muki koni winagilae.

⁷ Ido fina ka, ido lowa ka kolitima, koli gimámaneyo. Netawa oloto pinagolifa, mika kosina fuli lenami kamena ya oiya fedámenagoliye.

⁸ Ido wenena mika malekaki mikalekati lowa fina fimo wato, ido mikalo wekudi ma wenenalaki, ido ma wenenalaki ya lowa fina fimo unagilae. Ido mikau-mikau mima naba oto, ido kadunamu fulunawamo kamenya ya oloto pinami ne. Netawa kolinawamo, ya wenaipa ukani ogofu ito nomilipani kedamo yaidana oto ne.

⁹ Linate ya koti moinalo. Linate ya ani-kiyanido oluti gilimiti uti kanisole wenena anido gimato, ido mono numunigu ipi gininawamo ne. Ido linate nege melamo yamu wenena kiyabani we wenaba ido mikalo wekudi omunido ya olu ned i gedenagilae. Eti o gedato ya namo kane logiminawae. ¹⁰ Ido komu kane kune lalo ya wenena mikau-mikau lo oloto giminagilae.

¹¹ Ido ani-kiyanido oluti gilimiti uti olu kalo mele gedenawamo maunigu watoma, linate ya ka egaidana oto itibito logiminumo ne? loti kati ligi-ligi kiyámallo. Aya kamenalo ya linanimo katidoti ádenagilae. E'e, Ouna Felegaga yakafo wetido ka lenawamo melenami kawa ya faifa logimalo. ¹² Ido yalafokafo kunafo ya kuwolafo-mota anido gimagesto ofo fulunawamo ne. Ido melafokafo nomilipala ya kuwolafo-mota anido gimagesto ofo fulunawamo ne. Ido nomilipani yate onibo menibo meni gimiti kuwonibo-mota anido gimato gini fulunawamo ne. ¹³ Linate ya wenene minanako, wenena muki koli nosámami-asámami giminawafa, koli kiki loti auma witi minomo keinawa fuli lenami kamenalo dinawamo wenena ya olu omuni kenami ne, loto logimaiye.

Neta nosámami-asámami muki neta olu kopaitenami neta ka
(Mt 24:15-28; Lu 21:20-24)

¹⁴ Namo lufuwa ama wiyomo ka ya linate katenawamo ya kati kife loti monawa kolife loti kolalo, loto logimowe. Yesukafo ka ma enu wito logimami, Ido aiga neta nosámami-asámami muki neta olu kopaitenami neta ya oto Gotikafo, E'e, limo ebalo minenami ya eyeti Yudia mikalo minenawamo wenena ya mowalo koli dinawae. ¹⁵ Ido ma numuna obito minenaidoti ya lumuto numunau yauti koukamela olámenagoliye. ¹⁶ Ido makao minau lono olunaidoti ya kofa itibito uto ukanaloo owo ya olámenagoliye. ¹⁷ Ido aya kamenalo ya aiyo, wenaipa nomilipani mulunigu nemoki, ido wenaipa nomilipanina amina gimi minenawamoki ya keina naba-naba kolinawamo ne. ¹⁸ Ido netawa fedenami ya epe naba lenami kamenalo oloto pitenaiye, loti Goti loumu-umu o minalo. ¹⁹ Netawa oloto piyagetoma, keina naba-naba kolinawamo netawa ya Gotikafo mika kosina olu oloto piyaido akaimati ya keinawa naba-naba yaidana oloto piyámami ne. Ido aiga yaki keinawa yaidana ma oloto piyámienami ne. ²⁰ Ido Wekolakafo kamenawa ya olu lina itámami neko, wenena ma ya minámagi ne. Etito nefä, amokafo wenenala iyaina o gedami yamu kolito kamenawa ya olu lina itami ne.

²¹ Ido aya kamenawalo ya we makafo lenami, Eyalo. Ilifi melami we Kilisto uma ya ne, loto lenaife, ido, Eyalo. Yowa ne, loto lenami ya koli kikito umámallo. ²² Wenena ma oloto piti suki ka lenawamo, maleka, Namo nilifi melami we Kilisto minowe, lato ido mate, Namo polofete minowe, loti enawamo, ya neta kofawa naba-naba ailo-ailo ido aumani gilibami neta olu oloto pinawamo, ya Goti iyaina o gedami wenenala yaki koni winune, loti ogofunawamo neko ya koni winagi ne. ²³ Eti enawamo ya linate koti kiyaba oti moinalo. Netawa-matawa muki aiga enami neta yamu komu oloto piyámami kamenalo ka muki ya moda logimowe.

We Kula itibito enami ka
(Mt 24:29-31; Lu 21:25-28)

²⁴ Ena keinawa naba fuli lageto, aya kamenalo ya Fo ya sinidito, ikana lamenala ya fuli lito, ²⁵ ukulu ya kosinauti olumo wiyageto, kosinalo nemo neta muki ya momoga enagoliye, loto ka mono lufuwau (*Ais 13:10, 34:4*) ya nemo ne. ²⁶ Aya kamenalo ya namo We Kula ya aumane lamenane naba-naba mino nedageto kosinalo limuku oneto ya neyenagilae. ²⁷ Namo enisolene ya gilifi meloneto uti fo idaidoka fo lomaidoka mikau-mikau yauti iyaina o gedomo wenenane ya gilimiti olu mau wi gedenawamo ne.

Yá ade monala yamo lilibami ka
(Mt 24:32-35; Lu 21:29-33)

²⁸ Linate ya yá ade monala yamo neta lilibami ka ya kolife loti kolalo. Yá ade akawa ya lulisawa bu loto nowala minoto aila kofawa wiyatoma, ayalo fo lenami kamera alili iye, loti kolae. ²⁹ Etito netawa muki logimomo ya oloto piyageto linate eye minenawamo, kamenawa moda ona adu meletami ne, loti kolinagilae. ³⁰ Ka ona logimowe. Kamera oiya ama minamo wenena maleka folámato ya netawa muki logimomo ya oloto pinami ne. ³¹ Kolalo. Mika kosina ya fuli lenagolifa, kane ya minowa-minowa omo dito fuli ádenami ne.

Netawa o fedenami ka
(Mt 24:36-44)

³² Netawa muki oloto pinagolimo kamenala, ya ma koli minamo wenena ma minámae. Ido kosinalo enisole ya kolámae. Ido Nalafo namo yaki ya kolámowe. E'e, Metefo yako ya koli minaiye.

³³ Ido linate yaki kamenawa oloto pinami ya kolámanako, omudi falatoti koti kiyaba oti minalo. ³⁴ Kamenawa oloto pinami ya we ma faiga wimo yaidana oto ne. Wewa numuna fulito uto kouba-nabala we netala-matala kiyaba o edenawamo wenena muki lono gimito ido kanu welalo

kiyaba o minenami we ya koto kiyaba oto mino, loumuito wiye. ³⁵Ido numuna aboga ya nenafeko itibito enaiye? Luwailafe? Luwaila akailafe? Okolofo lenaidofe? Ko lenaidofe? Itibito enamo kamena ya kolife ádanako, yamu koti kiyaba alo. ³⁶Namo kaita itibito oto, linate oku ono minenawamo ya olu oloto pitenae, loto, koti kiyaba alo. ³⁷Ido kawa linate logimomo ya wenena muki ayaidana oto eti loto logimomo, Koti kiyaba alo, loto logimowe, loto logimaiye.

Yesu ofo fulunagili kudala kiyamo ka
(Mt 26:1-5; Lu 22:1-2; Yo 11:45-53)

14 ¹Ena kamena lele uto, Goti Elita o Gedami foliwaki, ido beleti olufe lagu yisi melámoti faifa kiti no-no amo foliwaki ya o fedenami yokila ki umu-umu amo we kiyabani we ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate Yesu nedo momona oti ana-kiyanalo nela witi ofo fulunagili ka loti lo kifafa, ²wenena ya so lanako, fina fitenawae, loti foliwalo ya ofo folámenune, loti lae.

Wena makafo no ladanuwa imo Yesu atelalo leki edami ka
(Mt 26:6-13; Yo 12:1-8)

³Ena Yesu ya Betanika numudoka ya komu okola kilami we Saimoni numunau amedoto minoto wela-neta no minaito, wena makafo nomu kifana falake limo nomuku no ladanuwa imo nalitikafo olufe lamo meinala naba nemo ya oluto oto nomuma wela leketo no ya Yesu atelalo leki edaiye. ⁴Leki edaito, wenena minagu yauti mate seni kala-kala lito, inanimoni yau eti lamo, Nowa ladanuwa imo ya nedito fa fulaiye? ⁵Netawa ya kifanalo fulami neko, we ma melege lawoko lono oluti meina olami yaidana oto oluto neta ko ánamo wenena ya gimagi ne, loti auma witi oudae. ⁶Oudato, Yesukafo logimami, Koiti edalo. Nediti ya odu minae? Amo yakafo neta lalo o nedaiye. ⁷Kolafe? Neta ko ánamo wenena ya moda linateki kamena-kamena lakoina ekeleti minato, ani olu faka lenune, loti kolinawamo ya faifa ani olu faka lenagilafa, namo ya linateki kamena-kamena lakoina minámenagolo ne. ⁸Amokafo ya fulunamo kamena adu melainako, yamu komu no ladanuwa imo ukanelo leikami ya foloneto kale li nedenagilamo yamu ya eti o nedaiye. Eti o nedenami neta ya o nedaiye. ⁹Ka ona logimowe. Kane kune lalo mikau-mikau logimimo unawado ya wenawa ama netawa o nedami kala yaki logimimo wato ya amomu koliwa-koliwa minenagilae, loto logimaiye.

Yudasikafo Yesu ya kuwolafo-mota anido giminae, loto limo ka
(Mt 26:14-16; Lu 22:3-6)

¹⁰Ena Yesu ege moinamo we tuwelu (12) ya minaguti Yudas Isikaliyoti yakafo, Yesu ya kuwolafo-mota anido melenae, loto yokila ki umu-umu

amo we kiyabani we minado wiye.¹¹ Wito, kala koliti alikani naba-naba oti meina kumunune, lo mele umato, Yesu anido giminami kanu ya moni wilimo wiye.

Yesuki ege-ege moinamo weki Goti Elita O Gedami weni-neta namo ka
(Mt 26:17-25; Lu 22:7-14, 21-23; Yo 13:21-30)

¹² Ena foliwa beleti olufe lagu fudenami neta yisi melámoti faifa kiti no-no amo foliwa o fedaito, komu kamenalo ya Elita O Gedami kate meletenaiye, loti sipisipi momola ofo kiti no-no amo ne. Aya kamena ya fedaito ege moinamo we Yesu nedo oti eti loti loga o edamo, Numuna egau Goti Elita O Gedami wete-neta ofo kito olufe lenune? loti loga o edae.

¹³ Loga o edato, ege-ege moinamo we lele ya gilifi meleto eti logimami, Numuna meya nabau dinawaido ya we ma no fi-fi amo masa mofuto enami we ya katula enawami ya ege meleti wailo. ¹⁴ Ege uti, numunau idami numuna aboga eti logimailo, Api libamai wekafo ya nege-nege moinamo weki Gotikafo Elita O Gedami wete-neta nenumo eba ya ega ya ne? loto loga o kedaiye, loti loumailo. ¹⁵ Eti loumunawami ya eba naba ma kunuanu wiliti olufe lotamo eba ya gilibageto, yau wete-neta ofo kiyailo, loto logimaiye. ¹⁶ Logimaito, fulo edeiti uti numuna meya nabau diti Yesu limo netawa yaidana olu oloto piti Goti Elita O Gedami weni-neta ofo kiyaiye.

¹⁷ Lunaga fo saipaito, ya Yesuki ege moinamo we tuwelu (12) yaki oti ¹⁸ amedoti weni-neta noti minoti ya Yesukafo eti logimami, Ka ona logimowe. Linate yauti we makafo namo ya kuwonefo-mota anido giminagoliye. Wewa ya namote wete-neta nomi we ne, lito, ¹⁹ seni-mulunigu keina naba-naba ito muki eti loumamo, Namofe? Namofe? lato, ²⁰ itibito logimami, Nege moinamo we tuwelu (12) minagu yauti lawoko ma lapeku namote beleti fuloto neta oluto nomi we ya ne. ²¹ Namo We Kula ya moda fulunamo kanune yamu ka mono lufuwau wiyado ayaloma ya unagolowe. Etito unafa, ido namo We Kulama ya kuwonefo anido giminami we ya aiyo, lifima ka naba-naba itibito olunami ne. Wewa ya olafokafo kedámami neko, lalo minagi ne, loto liye.

Yesukafo mono kobina gimami ka
(Mt 26:26-30; Lu 22:15-20; 1 Ko 11:23-25)

²² Weni-neta no minato, Yesukafo beleti ma oluto, siyane, lalole, loto loumutoto, leketo ege-ege moinamo we gimito ya logimami, Olalo. Ukane ya ne, loto, ²³ ido nomu oluto, siyane, lalole, loumutoto ya gimaito, muki ya nomu yauti nae. ²⁴ Nato, amokafo eti limo, Ama ya namo wanune ne. Gotiki olu kutifi gedami ka olu auma wi edami wanune ya wenena mumudi yamu lekinamo ne. ²⁵ Ka ona logimowe. No waini ya kofa ma moda ánoto minomo uto uto Goti wekudi wenenala kiyaba o ledami kilalau linateki no waini kofawa ma kofa nenagolone, loto logimaiye.

²⁶Logimaito, mono nema loititi ya feka uti Olifi mowalo wae.

Pitakafo Yesu kuliya olu falukunami ka
(Mt 26:31-35; Lu 22:31-34; Yo 13:36-38)

²⁷Olifi mowalo idato, Yesukafo limo, Gotikafo eti limo,
 Namokafo sipisipi kiyaba we ya ofoneto sipisipi ya upatenagilae,
 loto ka mono lufuwau (*Sek 13:7*) nemo nenako, linate muki ya fulo
 nedeiti koli unagilae. ²⁸Eti enawafa, ido namo fulunaguti nedito ya
 Galili mikau komu mele gedeto unagolowe, loto logimaiye. ²⁹Logimaito,
 Pitakafo ka itibito limo, Maleka muki ya koli fulo kedeiti watoma,
 ya namo nanimone ya moda fulo kedámenagolowe, loto loumaiye.
³⁰Loumaito, Yesukafo limo, Namo ka ona lokomowe. Onema luwaila
 okolofo kamena lele nola ádageto, ya kaimoka yakafo kamena lelei-
 lawokoi ya kuline olu falukunagolane, loumaiye. ³¹Eti lifa, Pitakafo ilulu
 kuto auma wito loumami, Kofo fulunawamo ya namoki lakoina nofo
 fulatoma, moda kulika ya olu falukámenagolowe, loto loumaito, ido ege-
 ege moinamo we muki yaki ayaidanako oti loumae.

Yesukafo Getesemanika Melafo loumami ka
(Mt 26:36-46; Lu 22:39-46)

³²Ena Yesu ido ege-ege moinamo we ya eba ma kuliya Getesemani
 oti amokafo eti limo, Amalo amedoti minalo. Namo yolalo uto Menefo
 loumunagolowe, logimito, ³³Pitale, Yemusile, Yonile gilimito uto yaloti
 apito siya-mulunau keina naba-naba oto nosámaito metolito kolito eti
 logimami, ³⁴Sene-muluneu keina naba-naba omo yakafo fulunamoidana
 imo yamu amalo minoti kiyaba o minalo, loto logimaiye.

³⁵Eti loito, kefo ma monimo uto kola-wela mikalo olumo fito, Kanu ma
 minagaiyama, kamenawa ya olu fulo nedenaiye, loto Goti ya ³⁶eti loumami,
 Weyano, Menefo, neta-mata muki eti enanimo ya moda ogofuto minane.
 Miluma kolomo kapu ama ya olu fulo nedenane, loto kolomo nefo, ido namo
 kolodo mele nedámoto, kaimoka kolinanido ya mele nedo, loto loumaiye.

³⁷Loumutoto, ya itibito ege-ege moinamo we minado oto geyaima, oku
 ono minato ya Pita loumami, Saimoniyo, oku onabe? Namoki kamena
 lina efema lakoina kiyaba enanimo ya ogoufámabe? ³⁸Ido neta ma kepa
 mele lumuto enami neta lamodoka fede lumutenaiye, loti koti kiyaba oti
 Goti loumutiko minalo. Lutigu eti enune, loti kolafa, ido ukadi aumala ya
 kefo ne, loto loumaiye.

³⁹Eti loito, kofa uto Melafo komu loumami kama moda ayaidana oto
 kofa loumaiye. ⁴⁰Loumutoto kofa itibito ami omuni fi-fi ito oku ono
 minamo ya geyaito itibiti loumunawamo ka ma minámaiye.

⁴¹Ena kofa itibito minado oto eti logimami, Faifa minoti oku onoti
 foli minafe? Modae. Kamenane ya moda o fedainako, namo We Kula

ya lifimanina nemo wenena anido moda gimaiye. ⁴² Neidato, wokele. Kuwonefo-mota anido gimami we ya moda o fedaiye, loto logimaiye.

Yudasikafo Yesu kuwolafo anido melami ka
(Mt 26:47-56; Lu 22:47-53; Yo 18:3-12)

⁴³ Eti logimi minaito ya ege-ege moinamo we tuwelu (12) minagu yauti ma Yudasi ya o fedaito ido amoki lakoina amo wenena mau naba minamo anigu ya emi nabati kefati olamo ya o fedae. O fedamo wenenawa ya yokila ki umamo we kiyabani we, ido lo melami ka api gilibamo we, ido Yuda wenena kiyabani we yate, Ilimiti enawae, loti gilifi melae. ⁴⁴ Gilifi melato, kuwolafo-mota anido melami we yakafo komu logimito limo, Wewa ya mudo edenamo ya ne. Ana-kiyanalo oluti nela wi edeti kiyaba o edeti ilimiti walo, loto logimaiye.

⁴⁵ Eti logimito, ya alako Yesu nedo o fedeto loumami, Api lilibanimo we, loto mudo edaiye. ⁴⁶ Mudo edaito, Yesu analo olu kiki loti anigu olae.

⁴⁷ Anigu olato, wenena adu nedu minagu yauti we makafo emila fana kimelauti ika oto yokila ki umamo kiyabani we wenaba kouba-nabala we kala ya fuko fulitaiye. ⁴⁸ Fuko fulitaito, Yesukafo limo, Namomu ya ugele we wenaba ne, loti koliti ya emitii kefati oluti oti nela fi nedenu, loti afe? ⁴⁹ Kamena-kamena felegaga kuliayi numuna naba kilalau ya wenena api gilibimo wodo yama anelo-kiyanelo oluti nela fi nedámamo ne. Eti o nedámama nefä, ka mono lufuwa wiyamo ka yama u ayalo winaiye, loto logimaito, ⁵⁰ ege-ege moinamo we muki ya fulo edeiti koli wae.

⁵¹ Koli wato, we kofawe ukanaloo lafo-lafoko wiyami ya Yesu ege wito amote analo olato, ⁵² lafo-lafola apaso fulito ya apako koli wiye.

Yesu ya kanisole omunido loga-miga o edamo ka
(Mt 26:57-68; Lu 22:54-55, 63-71; Yo 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ena Yesu ana-kiyanalo olu kiki loti ilimiti yokila ki umu-umu amo we kiyabani we wenaba minaido wato, yalo yokila ki umamo we wenabani muki ido lo melami ka api gilibamo we, ido Yuda wenena kiyabani we ya o fedeti mau witi minae. ⁵⁴ Mau witi minato, Pita faigato meleto ege uto yokila ki umamo we kiyabani we wenaba numuna kilalau dito yalo kimiweki lakoina amedoti yo labiti minae.

⁵⁵ Ena yokila ki umamo we kiyabani wemomo, ido Yuda mono kanisole we muki yate Yesu ofo fulunawamo ka olu oloto pinune, lafa, ka ma olu oloto piyámae. ⁵⁶ Olu oloto piyámato, muki ya suki ka fi umunawamo ya o fedafa, ka lamo ya u lawoko áumaiye. ⁵⁷ U lawoko áumaito, wenena mate nedito suki ka lo edeti eti lamo, ⁵⁸ Wewa yakafo eti limo, Felegaga kuliayi numunawa naba anikafo kuwamo ya lukoto fo kamena tili (3) wageto numuna ma wenena yate kuwámamo ya ku fuli lenamo ne, lito ya moda kolonimo ne, loti lae. ⁵⁹ Eti lafa, kanina yaki ya u lawoko áumaiye.

⁶⁰ U lawoko áumaito, yokila ki umamo we kiyabani we wenaba yakafo omunido nedu minoto Yesu eti loto loga o edami, Kamo ya ka ma itibito ádenabe? Wenewawa kalo mele kedamo ya nena ka lae? loto loga o edaifa, ⁶¹ Yesu ya ka itibito loumámoto minaiye.

Loumámoto minaito, yokila ki umamo kiyabani we wenaba yakafo kofa loga o edami, Kamo mino kolimo wimo we Nalafo ya kilifi melami we Kilisto minabe? loto loga o edaito, ⁶² Yesukafo itibito loumami, Namo ya minowe. Ido aiga namo We Kula ya aumafofo limo we ana onaleka amedoto minoto kosinalo limuku o fedoneto neyenagilae, loto loumaiye. ⁶³ Kawa lido ya yokila ki umamo kiyabani we wenabanina aimola ukanal owo fekalito ya limo, Ake, nedito ka ma moni wilinumo ne? ⁶⁴ Moda Metefo kamana oiya kiyami kala ya kolitama ya nenako, yamu linate moda nediyet loti kolae? loto loga o gedaito, muki yate, Moda fulunami ne, lae. ⁶⁵ Eti lato, mate ketufu o edeti lafo-lafokafo omunalo fitoti anidunu ofoti eti loumamo, Polofete ka lolomo, lato, ido kimiwe yate ilimiti uti anidunu ofae.

Pita Yesu kuliya olu falukami ka
(Mt 26:69-75; Lu 22:56-62; Yo 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Netawa eti o edato, Pita ya feka numuna kilalau afumaleka minaito, nomili ma yokila ki umamo kiyabani we wenaba kouba-naba nomilila oto ⁶⁷ Pita yo labito minami ya kogo eyeto eti loumami, Kamo ya Nasaletekati ami we Yesuki minanima ne, lifa, ⁶⁸ amokafo eti limo, E'e, ka lanimo ya kolife loto kolámowe, loumuto uto numuna kanu welalo minaiye. [Minaito okolofokafo liye.] ⁶⁹ Yalo minaito, kouba-naba nomiliwa eyeto wenena adu nedu minamo ilulu kuto logimami, Wewa ya auwafo-mota minagu yauti ne, loto logimaito, ⁷⁰ Pitakafo kofa, E'e, loumaiye.

Loumaito, aiga kefola adu nedu minamo wenena yate eti loumamo, Kamo ya Galili we minaninako, auwafo-mota minagu yauti moda minane, loti loumae. ⁷¹ Lato, amokafo auma wito itibito logimami, Wewa yamu ka lamo ya moda eyámowe. Ka ona ádoneto Gotikafo olu kopa o nedenaiye, liye. ⁷² Kawa lido ayalo ya okolofo kofa kokololo lito ya Pitakafo Yesu ka komu loumami, Okolofo kamena lele nola ádageto kamokafo kamena lelei-lawokoi (3) ya kuline olu falukunagolane, loto loumami ka yamu kolito kufu naba-naba iye.

Yesu ya Pailati nedu ilimiti wamo ka
(Mt 27:1-2, 11-14; Lu 23:1-5; Yo 18:28-38)

15 ¹ Ena ko lito, yokila ki umamo we kiyabani we muki, ido Isilaeli wenena kiyabani weti, lo melami ka api gilibamo weti, mono kanisole we muki yaki mau witi lokoli-fakoli oti kani olu lawoko meleti Yesu analo nela witi ilimiti uti Pailati analo umae. ² Umato, amokafo eti loto loga o edami, Kamo ya Yuda

wenena kiyabani we wekudi minabe? lito itibito loumami, O, kamo kaimoka ya moda lane, loto loumaiye. ³Ido yokila ki umamo we kiyabani we yate muki ka ligiya loumato, ⁴kofa Pailatikafo loga o edami, Ka ma itibito ádenanimo nefé? Ligiya ka muki lo kedamo ya kolo, loumaifa, ⁵kofa itibito logimáaito, Pailati ya ligi-ligi kala kiyaiye.

Pailatikafo Yesu loga-miga o edami ka
(Mt 27:15-26; Lu 23:13-25; Yo 18:39-19:16)

⁶Ena melegelo-melegelo aya foliwalo ya gamani kiyabani wenabama yakafo mau minamo wenena yate nela we ma kuliya lato, ya efilo fulo gede-gede imo mona ya melaiye. ⁷Ido aya kamenalo ya nela numugu gamaniki fina fiti wenena gini folamo wenena minagu yauti kaila fi-fi imo we ma kuliya Balabasi ya ne. ⁸Ido mau minamo wenena yate Pailati nedo oti eti lamo, Komu mona mele lede-lede animo yamaidana oto kofa mele ledo, lae. ⁹Eti lato, amokafo eti loto loga o gedami, Namo ya linate Yuda wenena kiyabati we wekudi ya efilo fulo edenaiye, loti kolafe? loto loga o gedami, ¹⁰yokila ki umamo we kiyabani we ya wenena muki koli umuti lamo koli fulitenagilae, loti kolamo yamu komumu witi anelo melae, loto kolaiye. ¹¹Kolaifa, yokila ki umamo we kiyabani we yate mau minamo wenena ile fali senigu wiyato, ya amote eti lamo, E'e, Balabasi ya efilo edo, lato ¹²eti logimami, Ena wewa ya Yuda wenena kiyabani we wekudile, loti kuliya melamo we yanedi-nedi o edenae? loto loga o gedaito, ¹³itibiti au naba loti eti lamo, Yá yofolo ofo folo, lae. ¹⁴Eti lato, amokafo kofa eti loto logimami, Nediyé? Nena mona nosámami ya melamimule? loto loga o gedaiifa, lo gedotí ilulu kuti lamo, Yá yofolo ofo folo, loti au naba loti lae. ¹⁵Eti lato, Pailatikafo wenena mau naba ya seni-mulunigu lalo kolinawae, loto Balabasi ya efilo fulo gede gimito ido Yesu ya ipi auma witi ofotiti yá yofolo ofo fulunawae, loto kimiwe anido melaiye.

Kimiwe yate Yesu kamana kiyamo ka
(Mt 27:27-31; Yo 19:2-3)

¹⁶Ena kimiwe yate Yesu ilimiti uti Lomu gamani kiyabani we numuna kuliya Pilatoliumu kilalau diti kimiwe muki ya olu mau wi gedeti, ¹⁷ukanalo owo fana kisi limo ma wi edeti, ido kefani kailakafo kokamu olufe loti atelalo kolouto wi edeti, ¹⁸eti loti apiti lula fiyamo, Aiyo, Yuda wenena kiyabani we wekudiyo, siyane, loti ¹⁹konofakafo atelalo ofomo uti ketufu o edeti, kiyani umola fiti, suki neta otí koli umae. ²⁰Etiti kamana kititi, owo fana kisi limoma wakoti aimola ukano owo itibiti wi edeti ya yá yofolo ofenagili ilimiti feka wae.

Yesu yá yofolo ofamo ka
(Mt 27:32-44; Lu 23:26-43; Yo 19:17-27)

²¹Yesu ilimiti wado, ya we ma Alekisadate Lufusite menibo kuliya Saimoni ya Sailinikati we kanudo Yelusalemuka unae, loto aido ya eyeti analo oluti yá yofola ya akikalo moufo, loti auma witi loumato moufaiye.

²² Moufaito, uti eba ma kuliya Gologota yalo ya fedae. (Kuliya monawa ya ateni aumale, loti melae.) ²³ Fedato, no wainiki ido yá nowala kuliya muluki olu lakoiti nenaiye, loti umafa, ánaito, ²⁴ yá yofolo ofae. Ofoti, ukanal owo yamu noka kedeti iya meleti olae.

²⁵ Ofamo kamena ya naini kiloku (9) ya yá yofolo ofamo ne. ²⁶ Ido kalo mele edamo ka lufuwa wiyami ya, Yuda wenena kiyabani we wekudi ne, loto lufuwa wiyaito melae. ²⁷ Ido kaila fiyami we lele amoki lakoina ginamo ma ya filiga onaleka ido ma ya filiga adowaleka ya yá yofolo ginae. [²⁸ Ido,

Amo ya ka koliti kolámoti amo we yaidana oto minaiye, loti eyamo ne,

loto ka mono lufuwau (*Ais 53:12*) nemo ka yama ayalo ya wiyaiye.]

²⁹ Ido wenena uti oti amo yate ka nosámami-asámami auma witi loumuti oni aga-agá wi umuti, eti loumamo, Ake! Kamo felegaga kuliayi numuna naba ya luko fulito fo kamena tili (3) kofa ku fukenamo ne, loto lanimo we ³⁰ yá yofolotí lumuto kaimoka olu omuga ko, loti loumae. ³¹ Eti loumato, ido ayaidana oti yokila ki umamo we kiyabani weki, lo melami ka api gilibamo weki inanimonigu kamana kiti eti lamo, Wenena ailo ya olu omuni ko-ko imoma nefá, ido aimola olu omuna kenae, loto ya ogoufámaiye. ³² Ido aya wewa Goti ilifi melami we Kilisto ya Isilaeli wenena kiyabate we wekudima yá yofolo yati lomageto eyetoma, koli kikito umunune, loti lato, ido we amoki lakoina yá yofolo ginamo yaki ka nosámami loumaiye.

Yesu folami ka

(Mt 27:45-56; Lu 23:44-49; Yo 19:28-30)

³³ Ena folilo 12 kiloku (12) yalomati u lunaga tili kiloku (3) ya mikau-mikau muki ya sinidomo wiye. ³⁴ Ido lunaga tili (3) kiloku yaloma ya Yesukafo au loto limo, Eloí, Eloí, lama sabaktani? loto au loto limo ka monawa ya Gotine, Gotine, nedito fulo nedane? loto au loto liye. ³⁵ Ido adu nedí minamo wenena kawa koliti eti lamo, Kolalo. Elaiya lula fiyaiye, lato ³⁶ ido we makafo alako oluloto uto neta kuwo nokuti noi yaidana kelami ya oluto no waini ekefa imo yau fito konofa oiyoto pito Yesu nenaiye, loto umuto eti logimami, Oiya koita edalo. Elaiya oto efilí edageto lumunaife? Ko minokele, loto logimaiye. ³⁷ Eti lito, ido Yesukafo au naba loto wela mula fuli lito folaiye.

³⁸ Folaito, ya ayalo ya felegaga kuliayi numuna naba lulau ya eyetenawae, loti lafo-lafo naba kailamo ya yaleka atelalokati filiga-filiga fekalito waka lomami ne. ³⁹ Ido kimiwe Yesu omunalo nedí minami we yakafo au loto folami monala eyeto eti limo, Wewa ya moda ona Goti Nalafo ne, loto liye.

⁴⁰ Yalo ya wenaipa maki ya faiga minoti neta koti koliti minae. Minagu yau Malia Madala numudoti wenati, ido Yosefete Yemusi lilafote onibo

Maliati, ido Salometi ya minae. ⁴¹Komu Yesu Galilika minami kamenalo ya wenaipawa ya ege meleti kouba-naba o edato, ido wenaipa ma so loti amoki lakoina oti Yelusalemuka fedamo yamaki yalo minae.

Yesu kono ukana ya kifana kaleku mele edamo ka
(Mt 27:57-61; Lu 23:50-55; Yo 19:38-42)

⁴²Ena lunaga sinidenagolito ya Sabati foli alili melaito Yuda wenena Sabati folimu weni-neta ofo ki melenawamo kamenalo nenako, ⁴³Yosefe Alimatea numudoti we Yuda wenena kiyabani we kanisole minagu kuliya nemo we aimola ya Goti wekudi wenenala kiyaba o gedami kamenala ya kiyaba o minami wewa yakafo auma wito Pailati nedo uto Yesu kono ukana ya numunabe? loto loga o edaiye. ⁴⁴Loga o edaito, Pailatikafo limo, Moda fulutaife? loto kala ligi-ligi kito kimiwe kiyabani we, ano, loto ka fulo edaito kolito aito eti loto loga o edami, Yesu ya moda fulutaife? lito, ⁴⁵kimiwe kiyabani wekafo itibito loumami, Moda fulutaiye, lito Pailati ya Yesu kono ukana ya olo, loto Yosefe loumaiye. ⁴⁶Loumaito, Yosefe uto lafo-lafo kiyoba ma meina fito uto kono ukana yá yofolotu oluto lafo-lafokafo asa wito oluto uto kifana lulau melaiye. Meleito, kifana fowena naba-naba ma kululu meleto oluto oto oto, kifana lula welalo ma olu itaiye. ⁴⁷Olu itaito, Malia Madalakati wenate, Yosefe lilafo olafo Maliate ya mele edami eba ya eye minaiye.

Yesu folaiguti neidami ka
(Mt 28:1-8; Lu 24:1-12; Yo 20:1-10)

16 ¹Ena Sabati foliwa fuli lito ya Madalakati wena Maliate, Yemusi olafo Malia lilafole, Salomele ya uto Yesu kono ukanaloyaya nowala fili edenune, loti ladanuwa imo neta meina fiti ²leda Sadeku ko lido ya kifana lulau kono ukana melagu ya unune, loti wae. ³Uti kanudo ya inanimoni lokoli-fakoli amo, Kemakafo ade olu faka loto kifana naba kale welalo itamo yama kululu mele ledenaiye? loti lokoli-fakoli oti ⁴ko faka loti kamo ya kifanawa naba-nabama ya kululu utaito eyae. ⁵Eyeti kifana lulau yau diti we kofawe ma ukanaloyaya kiyoba wito ya anawaleka amedoto minami ya eyeti koli gimaiye.

⁶Koli gimaito wewa yakafo eti logimami, Koli kolámalo. Linate ya Yesu Nasaletekati we yá yofolo ofo folamo ya monila wili minae. Amo ya folaiguti kofa neditami ne. Amau ya minámaito, mele edamo ebau ya kalo. ⁷Ala uti ege-ege moinamo we logimiti ido Pita yaki ya eti loumaloo, Amo ya komu logimami yaidana oto Galilika komu mele gedaito yalo ya eyenagilae, loti logimalo, loto logimaiye.

⁸Eti logimaito, wenaipa ukani ololo oti eleigiti kifana lulauti feka uti olulotu wae. Utikoli gimainako, kawa ya wenena logimámae.

Malia Madala wena yakafo Yesu eyami ka
(Mt 28:9-10; Yo 20:11-18)

[⁹Sadeku ko lido Yesu ya folraiguti kofa nedito komu Malia Madala wena Satani kimiwela seweni (7) ya siya-mulunauti olu fulo edeto gilifi melami wenama omunalo oloto pi umaiye.

¹⁰Oloto pi umaito, amokafo uto komu lakoina mino-mino amo wenena seni-mulunigu keina naba-naba ito kufu nema o minado ya uto logimaiye.

¹¹Logimaifa, Yesu kofawa minaito Malia ya eyami kala koliti ya koli kikito umámae.

Yesukafo ege melami we lele ma oloto pi gimami ka
(Lu 24:13-35)

¹²Aiga ege melamo we minaguti we lele migu unagili moinaido ya Yesu ailo keleto omunido oloto piyaito, ¹³eyeti wewa lele ya itibiti muki minado uti logimaifa, kawa yaki logimamo koli kikito gimámae.

Yesukafo lonolalo fulo gedami ka
(Mt 28:16-20; Lu 24:36-49; Yo 20:19-23; Ap 1:8)

¹⁴Aiga ya ege melamo we leweni (11) ya neta no minado, Yesu ya omunido oloto piyaito koli kikito umámoti ido folraiguti neidami eyamo wenena ya logimamo kani ya ilulu kuti koli kikito gimámanako, yamu goudaiye. ¹⁵Godutoto, eti logimami, Wenena muki mikau-mikau minadoka uti kane kune lalo ya logimi-gimi alo. ¹⁶Wenena ya koli kikito numuti mono noku winawamo wenena ya olu omuni kenami ne. Eti enaifa, wenena koli kikito nomámenawamo wenena ya lifima ka giminami ne. ¹⁷Ido koli kikito numunawamo wenena ya Goti aumala gilibami mebe-maba ya gimagesto aya wenenawa ya weneloti Satani kimiwela ya olu fulo gede-gede enawamo ne. Ido luwa-lawa ka kofawa ya lenawamo ne. ¹⁸Ido anikafo koiyofa fa olunawamo ne. Ido lota ya wenena gini fulunami netati ya nenawamo ya olu nosámami o gedámenami ne. Ido anikafo neta kilamo wenena ya ukanido olunawamo ya olu faka lo gedenami ne, loto logimaiye.

¹⁹Ena Wekola Yesu ya kawa logimi fuli loitaito Gotikafo ilimito kosinai idaito yalo Goti ana onaleka amedoto minaiye. ²⁰Minaito, ena ege-ege moinamo we ya uti mikau-mikau kawa kuwa lalo lo oloto melemo wato, Wekolakafo ani olu faka loto aumala gimito wenena muki ya kane kune ya ona ne, loti kolinagilae, loto aumala gilibami neta ya olu oloto pito gilibi-gilibi iye.] Modae.